

Pressuposts CAIB 2021

Informe economicofinancer

GOVERN
ILLES
BALEARIS

Informe economicofinancer

Pressuposts CAIB 2021

Direcció: Llorenç Pou Garcias

Director General de Model Econòmic i Ocupació

Realització Part I:

Laura Alomar Llorente
Joan Matamalas González
Miquel Quetglas Oliver
Maria del Mar Ribas Mas

Realització Part II:

Marta Gil de Sola Rullán
Xisco Oliver Rullán

Maquetació:

Catalina Martorell Company
Bernat Vidal Lara

Direcció General de Model Econòmic i Ocupació
Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball

Direcció General de Finançament
Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Plaça de Son Castelló, 1
(Polígon de Son Castelló)
07009 - Palma
Illes Balears (Spain)
Tel.: +34.971.788.526
Fax.: +34.971.176.981
<http://dgeconomia.caib.es>
E-mail: informa@dgeconomia.caib.es

ÍNDEX

Part I. Marc econòmic per als pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de l'exercici de 2021

1. Internacional	5
2. Espanya	8
3. Illes Balears	9
3.1 Evolució econòmica recent	10
3.2 Preus de consum	13
3.3 Mercat laboral	14
4. Annex Part I.	16

Part II. El pressupost d'ingressos no financers. Recursos de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en 2020 i previsions per a 2021

5. Introducció	18
6. Tributs propis	19
7. El sistema de Finançament Autòmic	21
7.1 Tributs cedits de l'SFA no subjectes a liquidació	22
7.2 Tributs cedits de l'SFA (subjectes a liquidació)	24
7.3 Fons de l'SFA	24
8. Tributs cedits fora de l'SFA	27
9. Fons estatals (que no pertanyen a l'SFA)	28
10. Fons europeus	31
11. Classificació econòmica dels ingressos no financers	32
12. Annex Part II.	34

Part I. Marc econòmic per als pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de l'exercici de 2021

L'economia mundial s'ha vist sacsejada per una crisi sanitària sense precedents dintre les dècades recents. El contagi de la COVID-19 que s'inicià a la Xina provocà que arreu del món s'incrementés el nombre de persones infectades, fent que els sistemes sanitaris dels diferents països tinguessin dificultats per poder atendre les necessitats assistencials generades. Aquest fet provocà que els governs nacionals prenguessin mesures restrictives referents a certes activitats a fi de frenar el ritme de contagis. De retruc, l'activitat econòmica i els intercanvis comercials es veren fortament afectats, desencadenant una contracció forta de la demanda i de l'ocupació, agreujada per la caiguda de la confiança i l'augment de la incertesa.

L'intercanvi de bens i serveis es reduí dràsticament, reduint la facturació del comerç i dels serveis en general. La interrupció parcial del transport de mercaderies afectà a la cadena de subministres i les limitacions al transport de passatgers impactà en l'activitat turística, la qual es va veure abocada en alguns casos al cessament total. El mercat de treball també fou pertorbat profundament per la crisi sanitària, si bé els mecanismes de protecció de l'ocupació activats pels organismes públics han mitigat considerablement la destrucció de llocs de feina.

Passada la primera onada de contagis, els països europeus han iniciat el procés de retirada gradual de les mesures de contenció. Això ha millorat alguns indicadors econòmics, especialment els relacionats amb les activitats que havien estat més afectades per les limitacions a la mobilitat de les persones. No obstant aquest repunt del principi del segon semestre, els nivells als quals es troben encara són baixos i per sota dels anys anteriors. Les magnituds que es van coneixent mostren que les caigudes minven i que se suavitzen les taxes negatives.

De cara al futur es manté un elevat grau d'incertesa, atès que es desconeix el decurs que tindrà la corba de contagis així com el temps que pot trigar a estar disponible una vacuna eficaç i segura. Mentre no es disposi d'un remei mèdic efectiu, es manté el risc de nous contagis i, per tant, l'expansió del virus s'haurà de combatre amb el distanciament físic i amb l'aïllament i detecció de les persones contagiades. Ambdues mesures interfereixen en el decurs normal de l'activitat econòmica i llastren la producció global, especialment per aquelles activitats més intensives en contacte social.

Segons el Fons Monetari Internacional (FMI), el creixement mundial està projectat en el $-4,9\%$ el 2020. La pandèmia de COVID-19 ha tingut un impacte més negatiu que allò previst arrel de l'activitat del primer semestre del 2020 i la recuperació serà, segons les projeccions, més gradual del que s'havia pronosticat. En 2021, el creixement mundial estimat queda en el $5,4\%$. Malgrat això, hi ha un grau d'incertesa inusualment elevat al voltant d'aquestes projeccions.

Les projeccions de base es fonamenten en presumpcions que poden variar segons les seqüeles de la pandèmia. Per una banda, a les economies amb taxes d'infecció decreixents, la recuperació reflecteix l'impacte en la productivitat que provoca el distanciament social i les mesures necessàries de seguretat i higiene en els llocs de treball. D'altra banda, en les economies amb dificultats per controlar les taxes d'infecció, un confinament més prolongat infligiria més danys a l'activitat.

El pronòstic realitzat per l'FMI presumeix que les condicions financeres es mantindran en general als nivells actuals. Ara bé, és possible que el desenllaç sigui diferent del contemplat en la projecció de base, i no només a causa de la manera en què està evolucionant la pandèmia. El repunt recent de l'optimisme dels mercats financers sembla estar desconnectat de l'evolució de les perspectives econòmiques fonamentals, i això planteja la possibilitat que les condicions financeres s'endureixin més d'allò que s'ha considerat a les hipòtesis de partida.

Segons les projeccions de l'FMI, el grup d'**economies avançades** decreixerà un $-8,0\%$ el 2020. L'activitat sembla haver-se vist més estomacada d'allò previst en un principi durant el primer semestre del l'any. Això fa pensar també en una recuperació més gradual durant el segon semestre, ja que és probable que persisteixi la por de la infecció. Es preveu que el 2021 la taxa de creixement de les economies avançades

millorarà a $4,8\%$; en conseqüència, el PIB d'aquest grup de països en 2021 se situarà al voltant del 4% per sota del nivell de 2019.

Segons l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), el creixement trimestral anualitzat dels **Estats Units** se situa en un -5% en el primer trimestre del 2020, mentre la taxa d'atur s'incrementa amb força. En el cas que es doni un segon brot de COVID-19 enguany, s'espera que la caiguda del conjunt anual sigui més negativa que el $-8,5\%$. Per contra, si s'evita una segona onada l'impacte sobre el creixement del 2020 seria d'un punt percentual més baix, fins a situar-se al voltant del $-7,3\%$. La taxa d'atur romandrà elevada després que s'aixequin les restriccions de confinament, reflectint les dificultats que hauran patit els sectors, especialment de l'hoteleria i el transport, i la conseqüent pèrdua de llocs de feina. Si la desocupació es manté elevada, s'estima que la inflació romandrà a nivells baixos. La política monetària i fiscal expansives han protegit a les llars i a les empreses, però l'esforç de les autoritats encara haurà d'esser major a fi de mitigar l'impacte de les fallides empresarials i de les sortides del mercat de treball. Això pot provocar dificultats financeres a certs estats i ajuntaments els quals segurament hauran d'incrementar l'endeutament. L'encert en les ajudes públiques per desenvolupar una vacuna i pel disseny del tractament de la COVID-19 pot ajudar a prevenir el ressorgiment de la pandèmia, evitant morts i el debilitament econòmic.

La **Xina** patí un col·lapse trimestral més fort el primer trimestre del 2020. Així, el PIB del gegant asiàtic caurà al voltant del $-3,7\%$ el 2020 si hi ha un segon brot de virus més endavant dintre de l'any i un punt percentual menys (fins el $-2,6\%$) si es pot evitar un altre rebrot abans del 2021, de conformitat amb l'OCDE. La COVID-19 va alterar les activitats econòmiques arreu del país i moltes empreses segueixen tancades, tot i que s'han aixecat les mesures de distanciament. La pandèmia

va provocar un augment de l'estalvi preventiu i va erosionar la confiança dels consumidors, debilitant a curt termini les perspectives de consum. No obstant això, la inversió en infraestructures mantindrà el creixement enmig del col·lapse de la inversió privada i de la demanda exterior. Si es dona un segon rebrot de la pandèmia, el segon xoc per a l'economia serà menor que el primer, el qual es va produir durant la temporada de vacances i la majoria de la gent estava fora i per tant, no van poder tornar a la feina a causa dels bloquejos. Tot i que s'han retirat les mesures de restricció de moviments, les indústries i empreses relacionades amb el turisme depenen en gran mesura de la demanda estrangera. Com que les empreses més petites estan sobrerrepresentades, aquestes es veuran més afectades proporcionalment, cosa que farà augmentar l'atur.

El 2020, el **Japó** experimenta la recessió més profunda d'ençà la postguerra, amb una modesta recuperació pel 2021. L'activitat econòmica ha caigut en picat el primer semestre del 2020, cosa que reflecteix l'impacte de les mesures de confinament i la menor demanda externa. Els suport fiscal a gran escala i l'aixecament gradual de les mesures de confinament ajudarà a revertir parcialment el col·lapse, però, en cas d'un segon brot dintre de l'any, suposaria un fort cop econòmic, segons l'OCDE. S'espera que el PIB caigui un -6,0% el 2020 en el primer escenari i un -7,3% en l'escenari de doble brot pandèmic. Es preveu que la inflació sigui negativa el 2020, cosa que reflecteix la considerable desacceleració econòmica i la caiguda dels preus de l'energia.

Quant al **petroli**, el preu del barril Brent al mes d'agost s'ha situat en els 44,74 dòlars, de forma que continua l'escalada de preus des dels mínims assolits a l'abril (18,38 \$/barril), tot i que encara es troba per sota dels nivells de 2019 i 2018. L'oficina d'informació sobre l'energia (EIA) preveu que els preus mensuals de Brent arribin a una mitjana de 43 dòlars/barril durant la segona meitat del 2020 i pugin fins a una mitjana de 49,53 dòlars/barril el 2021.

Pel que fa al mercat de **divises**, a l'inici del 2020 l'euro s'ha anat depreciant respecte del dòlar. Des dels 0,8934 €/\$/ del gener, a principi de setembre

el tipus de canvi se situa en els 0,8457 €/\$. Pel que fa a l'euro respecte de la lliura esterlina, també la moneda comuna ha patit una pèrdua de valor relatiu. Al setembre, la lliura es canvia per 1,11 euros, mentre que en el tancament del 2019 el tipus arribava a 1,18 €/£.

Les mesures de bloqueig per suprimir la pandèmia COVID-19 han provocat una recessió important a la **zona euro**. Si una segona onada de la pandèmia es produeix a final d'aquest any, el retrocés del PIB serà del -11,5% el 2020 i la taxa d'atur assolirà els dos dígitos a 2020, segons l'OCDE. Si el virus continua contingut passats els bloquejos a l'activitat, el PIB cauria un -9,1% aquest any, i la taxa d'atur mitjana se situaria en el 9,8%. De confirmar-se les xifres, el deute públic superarà el 100% del PIB ja al 2020. Les polítiques monetàries i fiscals haurien de continuar donant suport fins almenys final del 2021, altrament qualsevol retrocés prematur pot descarrilar la recuperació. La proposta recent de la Comissió Europea per a un gran pla de recuperació, finançat mitjançant l'emissió de deute comú, i la previsió de subvencions als països més afectats, proporcionarà un impuls significatiu si s'adopta ràpidament pels estats membres.

L'economia **alemanya** s'enfronta a una profunda recessió, amb una disminució del PIB d'un 8,8% el 2020 si requereix més mesures de contenció o perllonga la incertesa. La caiguda del PIB s'estima en un 6,6% en el cas que el virus disminueixi els efectes sobre l'economia. Les mesures de contenció han estat més curtes i menys estrictes que en altres grans economies europees, gràcies a les proves generalitzades i l'alta capacitat del sector sanitari. Això ha moderat la recessió econòmica, però la incertesa i la reducció de la demanda segueixen tenint un efecte significatiu sobre la inversió i les exportacions empresarials en sectors clau, en particular la manufactura. Un segon brot minaria els beneficis d'una reobertura primerenca i ben gestionada. Un augment de la incertesa sustentaria un major estalvi preventiu per part dels consumidors i pesaria sobre la inversió nacional i internacional, amb conseqüències negatives per a les exportacions alemanyes de béns d'equipament. Les fortes mesures fiscals han

reforçat la capacitat del sistema de salut alhora que protegeixen els llocs de treball i les empreses, fins i tot mitjançant garanties i injeccions de capital per salvaguardar la liquiditat i la solvència.

França s'enfronta a una profunda recessió, després que el consum i la inversió caigueren bruscament durant el període de confinament. Si la pandèmia es conté a l'estiu, el PIB real caurà aproximadament un -11,4% el 2020 i recuperarà un 7,7% el 2021. Tot i així, si hi ha un segon brot de virus a la tardor, l'OCDE preveu que el PIB disminuirà un -14,1% el 2020 i la recuperació seria de sols el 5,2% el 2021. Les mesures polítiques com el reforç del pla de treball a curt termini ajudaran a contenir l'augment de la taxa d'atur, però es preveu que arribi a fregar els màxims del 12,4% i el 13,7% respectivament a final de 2020 en els dos escenaris. Tot i el suport del govern, la inversió i el consum només es recuperaran progressivament, ja que es preveu que persisteixi una gran incertesa. El dèficit fiscal estarà entre el 10,4% i el 12,0% del PIB el 2020, i la recessió impulsarà la ràtio de deute sobre PIB fins al 116% i el 126% a final de 2021.

La pandèmia de COVID-19 va començar al nord d'**Itàlia** abans que a la majoria dels altres països de l'OCDE. Els casos de COVID-19 van créixer ràpidament, però es van produir principalment a les regions del nord. Es preveu que el PIB italià caurà un -14,0% el 2020 abans de recuperar-se el 5,3% el 2021 si l'evolució de la pandèmia no és favorable. Si s'aconsegueixen evitar més brots, l'OCDE preveu que el PIB baixi un -11,3% el 2020 i es recuperi un

7,7% el 2021. Tot i que la producció industrial italiana es pot reiniciar ràpidament a mesura que s'aixequen les mesures de confinament, el turisme i els serveis relacionats sols es recuperaran de manera gradual, llastrant la demanda. El brot i les mesures de contenció de la COVID-19 deixaran la producció del 2021 més baixa que al començament de la crisi i retrocediran els guanys assolits en ocupació els darrers anys. L'impacte de la crisi, que augmenta la despesa pública, juntament amb la caiguda del PIB, implica un fort augment de les ràtios de deute públic des de nivells ja elevats.

La crisi de la COVID-19 ha provocat una forta contracció econòmica al **Regne Unit**. L'OCDE preveu que el PIB caurà un -14,0% el 2020 si es produeix un segon brot de virus més endavant dintre del 2020. Si l'evolució de la pandèmia fos més favorable, el PIB cauria un -11,5%. En el primer escenari, la taxa d'atur es fixa en més del doble que la del 2019, fins al 10,4% i es manté elevada al llarg del 2021 (10,0%). Les mesures per limitar els efectes de la crisi elevarien el dèficit fiscal fins a almenys el 14% del PIB el 2020. El govern britànic va establir ràpidament un paquet global de suport econòmic. Per avançar, aquestes mesures haurien de mantenir-se sempre que siguin necessàries i la política fiscal hauria de continuar donant suport. Atesa la interrupció econòmica causada per COVID-19, una extensió temporal de les relacions comercials existents amb la UE més enllà de finals del 2020 ajudaria a reduir la incertesa.

2 Espanya

De conformitat amb l'escenari macroeconòmic del Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital, el PIB espanyol caurà un -9,2% en el 2020 i es recuperarà un 6,8% anual en el 2021. Aquestes xifres encaixen dintre de les estimacions trimestrals realitzades per l'INE, atès que en el primer i segon períodes del 2020 les taxes interanuals arriben a un -4,1% i -22,1% respectivament.

Respecte de les previsions d'altres organismes, l'OCDE preveu que l'economia d'Espanya es contraurà un -14,4% el 2020 en un escenari amb un segon brot de virus, i un -11,1% en un escenari que suposa que la pandèmia disminuirà a la tardor. La recuperació posterior el 2021 serà més lenta en el primer cas, amb un 5,0%, en comparació amb el repunt del 7,5% en l'escenari d'un sol brot de COVID-19, donats els efectes més persistents en els mercats laborals i la situació financera de les empreses i les llars. En ambdós escenaris, la caiguda de la demanda interna, a causa de la destrucció d'ocupació i l'aturada de l'activitat, és el motor clau de la contracció. La caiguda de la demanda externa, especialment en els serveis turístics, també pesarà molt fort sobre l'economia el 2020.

Les previsions de la Comissió Europea per a Espanya combinen els resultats de l'OCDE. Així, per al tancament del 2020, xifra el descens del PIB en -10,9%, caiguda que es recuperaria un 7,1% per l'any següent. D'altra banda, el Fons Monetari Internacional agreuja el retrocés del creixement espanyol fins a un -12,8% per enguany i el deixa en un 6,3% la recuperació de l'any següent.

El descens de l'activitat en el segon trimestre del 2020 va ser generalitzat per branques productives, amb l'excepció del sector primari, les activitats

financeres i l'activitat pública. L'intensitat del retrocés va diferir per sectors, en funció, principalment, del grau d'incidència de les mesures de confinament sobre cada branca. La més afectada fou la branca del comerç, el transport i l'hoteleria (-46,4%), seguida de les activitats artístiques i recreatives (-39,5%). La repercussió de les mesures de restricció a la mobilitat i de distanciament social sobre aquestes activitats ha estat especialment pronunciada a causa de les característiques dels serveis que presten. La construcció i la indústria també van retrocedir de forma apreciable, al voltant d'un 20%. L'activitat d'alguns d'aquests sectors, en particular la de l'automòbil, va resultar afectada inicialment per les alteracions de les cadenes globals de subministrament provocades per la pandèmia i, posteriorment, pel col·lapse de la demanda. Per la seva banda, l'agricultura, que no va resultar perjudicada de forma directa per les mesures de confinament, presenta una taxa positiva del 7,4%.

El govern espanyol ha pres mesures significatives per donar suport a l'ocupació i proporcionar liquiditat a l'economia. L'ampliació de les capacitats hospitalàries i de proves i la ràpida identificació de les persones infectades seran crucials per evitar nous brots. A mesura que comenci la recuperació, s'hauran d'orientar les polítiques del mercat laboral cap a ajudar les empreses i els treballadors dels sectors amb els efectes negatius més persistents a passar a activitats amb millors perspectives a mig termini.

3 Illes Balears

L'economia de les Illes Balears el 2019 augmentà el valor afegit brut un 2,0%. Amb la irrupció de la COVID-19 a principi del 2020 s'ha romput la seqüència de 30 trimestres consecutius amb taxes de variació interanual positives, quan a l'economia a final de 2019 ja estava un 14% per sobre del nivell del PIB previ a la crisi del 2008. Així en els primers tres mesos del 2020 el VAB de les Illes Balears presenta un descens del -5,0%. En el segon trimestre, que conté els mesos de confinament més estricte, la variació interanual arriba al -40,5%, una xifra sense precedents recents a les Illes Balears. En ambdós casos la caiguda és generalitzada a tots els sectors, com es veurà amb major detall més endavant.

La importància de les activitats turístiques en l'economia balear ha fet que l'impacte que ha tingut la crisi sanitària sobre la producció global ha estat més negatiu que a altres regions d'Espanya i d'Europa. Així, de conformitat amb la Comptabilitat Satèl·lit del Turisme del 2014 publicada per l'Ibestat, el PIB turístic total representa més d'una quarta part (el 25,8%) i els llocs de feina turístics directes i indirectes gairebé arriben al 30% (un 29,0%). L'activitat turística de les Illes s'ha vist doblement afectada per la COVID-19. En primer lloc, les mesures de contenció, preses tant per les autoritats espanyoles com europees, han limitat directament moltes activitats que podien afavorir la propagació de la pandèmia, com són ara les hoteleres, les d'oci i el transport, entre d'altres. En segon lloc, la situació sanitària ha llastrat la confiança dels viatgers, amb el consegüent ajornament o anul·lació d'estades ja programades o futures.

Així les coses, la incertesa sobre l'evolució de la pandèmia dintre del segon semestre del 2020 és molt alta, la qual cosa afecta als nivells de confiança dels agents econòmics. Amb la cautela que imposa el desconeixement de l'evolució de la pandèmia i

de les solucions mèdiques que s'hi puguin donar, **la previsió del retrocés econòmic real pel conjunt del 2020 se situa en el -28,8%**. La caiguda té lloc a tots els sectors, però són les branques enquadrades dintre del sector serveis les que pateixen la repercussió més intensa, fins a un -30,7%. En segon lloc, es preveu que el sector de la indústria i l'energia presenti una caiguda del VAB en el 2020 de més d'una cinquena part respecte del 2019 (-21,7%). La construcció i el sector agropesquer tindran presumiblement variacions negatives similars en el 2020, de -13,1% i -12,9% respectivament.

La recuperació del 2021 superarà l'11,1% a les Illes Balears¹. Una part important del recobrament de valor afegit vindrà de part del sector serveis, el qual, com hem vist, és el més sacsejat per la crisi sanitària en el 2020. Així, les branques del sector terciari creixeran un 12,4% l'any vinent. La indústria i l'energia també recupera part del terreny perdut en el 2021 i el seu VAB augmentarà en termes reals un 7,5%. El sector agropesquer i la construcció, tot i que reprenguin les taxes positives, es recuperen al 2021 a un ritme d'activitat de poc més del 3%.

Quant al **PIB en termes nominals del 2020, se'n preveu un decrement del -29,5%, amb la qual cosa situaria el valor nominal en els 23.765,1 milions d'euros.** Pel que fa a l'any 2021 se n'estima un increment de l'13,1%; en cas de complir-se les previsions, el PIB d'aquest any arribaria a una quantitat de 26.878 milions d'euros. L'estimació dels defactors prové del percentatge previst per al conjunt estatal a l'Escenari Macroeconòmic 2020-2021 elaborat pel Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital amb data 30 de abril de 2020 i que estableix unes taxes del defactor per a l'any 2020 del -1,0% i per a l'any 2021 de l'1,8%.

¹Veure el document metodològic a http://www.caib.es/altreswebs/indicadorseconomia/FitxersDG/ind_sist_sec_islas.pdf.

3.1 Evolució econòmica recent

El sector **agropesquer** tanca l'any 2019 amb una taxa de creixement d'un -0,3%, per davall del tancament de la de l'any 2018 (0,9%). La previsió per al 2020 és d'una taxa de creixement negativa propera al -13% i per al 2021 reprèn el to positiu (3,4%).

El 2019 el sector de **la indústria i l'energia** continua la senda de creixement amb un ritme del 0,4% del valor afegit brut (VAB); això suposa un punt percentual per sota del valor de l'any anterior. Comparat amb el creixement de l'economia de les Illes Balears, d'un 2,0% interanual al 2019, es veu que aquest descansa sobre els sectors de serveis i de la construcció.

La tendència a la baixa del sector s'amplia durant el primer trimestre de 2020 (-4,4%) i, sobretot, durant el segon (-31,2%). La previsió per a l'exercici actual estima igualment una davallada interanual d'un -21,7%, la més pronunciada després del sector de serveis.

La producció industrial durant el 2019 presenta un altre cop un balanç negatiu, amb una variació interanual d'un -6,3%, 2,2 punts percentuals per sota del valor del 2018 (-4,1%). L'única destinació econòmica dels béns que acaba l'exercici en positiu correspon als béns d'equip (8,5%). La resta de destinacions queden en negatiu, amb una baixada important dels béns intermedis (-16,1%). Per branques s'observa el mateix comportament. La indústria manufacturera presenta una variació interanual per sobre de la mitjana (-4,5%) mentre que l'extractiva i la de subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat davallen, respectivament, un 9,5% i un 7,8%. Amb informació disponible fins al juny, l'evolució més recent de la producció industrial reflecteix els efectes disruptius de la crisi sanitària provocada per la COVID-19 i registra caigudes fins i tot majors que les produïdes en el context de la Gran Recessió. Així, durant el primer semestre d'enguany, la producció industrial es redueix gairebé una quarta part (-24,0%) respecte del mateix període de l'any passat.

D'altra banda, malgrat la trajectòria a la baixa de la producció, la facturació de les empreses industrials reviscola de forma apreciable i l'índex del volum de

negocis en la indústria registra en el 2019 un avanç interanual d'un 2,1%. Tanmateix, en els primers cinc mesos de 2020, la variació de la mitjana de l'índex d'aquest període, respecte del mateix del 2019, experimenta una baixada d'un 25,0%.

Al 2019, la demanda d'energia elèctrica a les Illes (6.105 GW) s'incrementa un 1,4% en relació a la del 2018. Totes les illes registren taxes positives, les més altes es registren a Formentera (3,1%) i a Eivissa (1,7%), mentre que les més moderades es donen a Mallorca i Menorca, ambdues amb pujades d'un 1,3%. D'acord amb les dades provisionals de Red Eléctrica de España (REE), la demanda màxima diària en el període estival, que comprèn els mesos de juny a setembre, es produeix el 9 d'agost, amb un consum de 25,7 GW, mentre que en el període hivernal es produeix el 23 de gener, amb 16,9 GW. D'altra banda, seguint les dades que publica l'Ibestat, la generació d'energia renovable (262,7 GW) durant el 2019 s'incrementa en més d'una cinquena part (21,5%). Finalment, considerant la demanda acumulada entre el gener i el juliol d'enguany en el conjunt de l'arxipèlag, la variació respecte del mateix període de l'any passat és d'un -20,1%, amb la caiguda més pronunciada a Formentera (-24,3%) i la més moderada a Mallorca (-19,9%).

Finalment, durant el 2019 l'afiliació mitjana a la Seguretat Social en el sector de la indústria i l'energia creix un 1,9% interanual. L'evolució més recent reflecteix els efectes de l'aturada econòmica causada per la pandèmia i de gener a agost l'afiliació mitjana disminueix un 3,5%.

La **construcció** és el sector que al 2019 presenta el major augment relatiu, amb un creixement real del VAB d'un 3,2% interanual, molt per sobre de la mitjana de tota l'economia (2,0%). D'acord amb el càlcul que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, durant el primer trimestre del 2020 el sector acusa també la paralització de l'activitat econòmica i, després dels serveis, és el que registra el retrocés més intens (-5,3%). En el segon trimestre, en canvi, no presenta els retrocessos dels sectors industrial i de serveis i registra una variació interanual d'un 19,5%. Per al final de l'exercici s'estima una caiguda del VAB més continguda que els altres sectors esmentats (-13,1%).

Quant a l'edificació residencial, d'acord amb l'estadística que publica el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, durant el 2019 el nombre d'habitatges acabats a les Illes Balears és de 2.816 — un 8,9% més que en el 2018 — i el valor de la liquidació de les obres arriba als 593,0 milions d'euros, un 8,5% interanual més. Amb informació referida als primers cinc mesos del 2020, les certificacions de final d'obra no semblen reflectir la crisi sanitària i registren un augment d'un 4,0% interanual mentre que el valor de la liquidació minva lleugerament (-1,4%).

Per altra part, malgrat en el 2019 es registra un important increment de més d'un 25,0%, el nombre total de projectes d'obra en construcció a les Illes Balears de gener a maig del 2020 —visats d'obra nova, ampliació i/o reforma— baixa gairebé un 22,0% en comparació amb el mateix període de 2019. Aquesta contracció de l'oferta es correspon també amb la davallada de la demanda d'habitatges en el 2020. Així, d'acord amb l'estadística de transmissions de drets de propietat, la compravenda d'habitatges durant el primer semestre del 2020 es redueix gairebé una quarta part (-24,3%) i afecta tant a l'habitatge nou (-25,3%) com al de segona mà (-24,0%). S'ha de dir, en qualsevol cas, que si bé són notoris els efectes de la disrupció provocada per la pandèmia del coronavirus en l'evolució més recent de les transmissions d'habitatges, ja en el 2019 s'observa una davallada de les compravendes d'un 11,0% interanual.

Altrament, quant als preus de l'habitatge, la disponibilitat de dades només fins al primer trimestre de 2020 dificulta la valoració de l'eventual impacte de la crisi provocada pel coronavirus en la seva evolució més recent. En qualsevol cas, en el 2019 han continuat pujant de forma constant i, en el cas de l'habitatge nou, fins i tot a un ritme superior al de l'any precedent ja que l'exercici es tanca amb una variació interanual d'un 9,4%, 3,0 p. p. per sobre del registre del 2018. En el primer trimestre d'enguany, els preus de l'habitatge nou a les Illes Balears s'incrementen un 10,5%. L'habitatge de segona mà no presenta aquestes taxes tan elevades i afluixa el ritme de creixement. Tanca el 2019 amb una pujada d'un 5,2% i en el primer trimestre del 2020 repunta lleugerament amb un 5,6% interanual. En un escenari caracteritzat pel

manteniment del tipus d'interès a nivells baixos, tant el nombre d'hipoteques constituïdes sobre habitatges com l'import subscrit davallen lleugerament durant el 2019, amb taxes de variació interanual d'un -3,7% i d'un -4,2%, respectivament. De gener a maig de 2020 s'observa una davallada significativa sobretot en el nombre d'hipoteques contractades (-8,6%). L'import concedit presenta una reducció interanual més moderada (-1,4%).

Pel que fa a la licitació oficial d'obra pública, la demanda de construcció realitzada per les diferents administracions públiques de les Illes Balears al llarg del 2019 creix de forma notòria, especialment l'edificació, i arriba als 611,2 milions d'euros, un 151,0% més que al 2018 i la xifra més alta d'ençà del 2009. Això no obstant, durant el primer semestre del 2020 la caiguda és igualment notòria. La licitació en alguns mesos és pràcticament nul·la i l'import acumulat aquests sis mesos, d'acord amb l'estadística del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, és de 18,2 milions d'euros, un 88,4% menys que en el mateix període de l'any passat.

L'afiliació a la Seguretat Social, considerant els règims general i d'autònoms, registra una forta pujada en el 2019 (4,6%). Al 2020, com la resta de sectors, l'afiliació mitjana en els vuit mesos transcorreguts baixa un 2,2%. Això no obstant, la construcció és l'únic sector que els mesos de juliol i agost presenta una certa recuperació i registra taxes interanuals positives, d'un 0,1% i un 2,7%, respectivament.

Al 2019, el valor afegit brut (VAB) del sector de serveis registra una taxa de variació interanual del 2,0%, 0,7 p. p. inferior al registre del 2018 (2,7%) i el valor més baix dels darrers cinc anys. La taxa del sector és la mateixa que la del VAB de tota l'economia. En el primer trimestre de 2020 ja resulten evidents les repercussions de la crisi sanitària provocada pel coronavirus i la taxa interanual disminueix un -5,1%. En el segon trimestre s'ensorra un -43,0%. La previsió estimada per a l'acabament de l'exercici és d'una baixada del -30,7%.

D'altra banda, segons la informació dels indicadors d'activitat del sector de serveis (IASS), en concret de l'índex de volum de negoci, al 2019 la facturació

de les empreses de serveis de mercat no financers a les Balears avança un 1,2%, percentatge molt inferior al valor de l'any precedent (4,9%). Les activitats d'informació i comunicacions (8,5%) i les de transport i emmagatzematge (5,3%) són els sectors amb més dinamisme, mentre que el comerç (1,9%), les activitats professionals, científiques i tècniques (1,8%) i l'hostaleria (1,3%) presenten increments més modestos. Finalment, les activitats administratives i els serveis auxiliars (-4,5%) són les úniques que presenten una davallada en el volum de facturació. En el període comprès entre el gener i el juny d'enguany, la variació de la mitjana de l'índex de volum de negoci davalla un 37,3% interanual.

L'afiliació mitjana en el sector dels serveis durant el 2019 creix un 2,2%. Durant els dos quadrimestres transcorreguts del 2020, l'afiliació mitjana a la Seguretat Social cau un 9,8%.

Pel que fa al comerç al detall, una de les principals activitats del sector, l'índex del volum de negoci (ICM) reflecteix un major dinamisme durant el 2019 i l'exercici es tanca amb un increment interanual de les vendes d'un 2,3%, 0,6 punts percentuals per sobre de la taxa interanual de l'any 2018 (1,5%). En el primer semestre de 2020 el nivell de facturació evidencia la paralització de l'activitat comercial durant el segon trimestre, de manera que la taxa de variació mitjana se situa en un -17,8% respecte del mateix període de l'any passat.

El **turisme** ha estat un dels sectors més malmenats per la crisi derivada de la pandèmia de la COVID19, atès el tancament de fronteres determinat per la declaració de l'Estat d'Alarma del mes de març. Les dades de balanç del 2019 havien mostrat una estabilitat respecte a les xifres del 2018, així durant el 2019 arriben 16,4 milions de turistes a les Illes Balears, el que suposa un descens del -0,7% respecte el 2018. Aquest lleu descens s'atribueix al turisme internacional (-1,2%), atès que el mercat nacional experimenta un augment (2,2%). Més en detall, cauen els turistes d'origen alemany (-2,7%), però pugen els britànics (1,3%) i sobretot els francesos (6,1%). Ara bé, el flux de visitants del primer semestre de l'any 2020 ha estat gairebé nul. Durant els mesos de gener i febrer ja es va donar una certa desacceleració en

l'entrada de turistes, concretament un -3,4% per sota les xifres del 2019, causada pel descens del turisme internacional (-11,3%). Les dades del març ja recullen els efectes de la declaració de l'estat d'alarma i el nombre de turistes es desploma un 65,7% respecte les xifres d'un any enrere. Els mesos d'abril i maig són directament nuls en la xifra de turistes arribats a les Illes Balears. En el mes de juny es reobren les fronteres i arriben a les Illes 58.256 turistes, sobretot provinents d'Alemanya (el 33,8%) per l'establiment del Pla Pilot de Turisme que va obrir corredors segurs de turisme entre Alemanya i les Illes Balears. L'acumulat de gener a juny de 2020 suposa una caiguda del -88,2% en el nombre de turistes en relació al primer semestre del 2019.

Balears ha estat una de les comunitats més castigades per la crisi ocasionada per la pandèmia de la COVID 19 i el Govern de les Illes Balears ha posat en marxa diferents mesures orientades a posicionar a les Illes Balears com a destinació turística segura gràcies a la seva bona situació epidemiològica durant les primeres setmanes de la "nova normalitat". Fer estimacions de l'arribada del nombre de turistes és una tasca molt complicada, atès que s'han donat moltes facilitats per fer cancel·lacions i la tasca esdevé complexa. L'estimació és que al voltant d'un 40% de la planta hotelera pugui estar oberta durant el mes d'agost, i la idea és intentar allargar la temporada que s'ha iniciat amb molt de retard, sempre que no es donin nous i grans rebrots de la COVID. Les recomanacions del Govern britànic en un primer moment, i del Govern alemany, a continuació, de no viatjar a Espanya han fet que les perspectives d'arribada de turistes durant el mes d'agost hagin esdevingut bastant negatives.

La despesa turística del 2019 continuà la bona tendència de l'any anterior i augmentà en termes interanuals un 1,4% fins a arribar a 16.507 milions d'euros. El mercat nacional mostra un augment més accentuat (7,4%) que el turisme estranger (0,8%). Ara bé, les dades conegudes del 2020, i com no podia ser d'altra manera, vist el baix flux de turistes arribats a l'arxipèlag, pateixen una caiguda molt accentuada, que ja es venia donant en els mesos de gener i febrer (fins al -1,9%), que arriba al -36,4% en el mes de març i es desploma fins al -90,5% en l'acumulat de gener a juny.

Pel que fa als viatgers que pernocten a un establiment hotel·ler, en el 2019 va continuar la bona evolució i s'incrementaren un 2,2%, assolint la xifra de 10,5 milions de persones. Tanmateix, va caure el nombre de pernoctacions hotel·leres en un -1,8% respecte del 2018, pel fet de caure l'estada mitjana.

A conseqüència de les mesures adoptades per la pandèmia la planta hotel·lera oberta durant els primers mesos de 2020 no ha tingut res a veure amb la de l'any anterior. Així, i segons l'Enquesta d'Ocupació Hotel·lera, en el mes d'abril no hi havia cap establiment obert, n'hi havia 24 al maig, 99 al juny i 536 al juliol, lluny dels 1.265, 1.346 i 1.360 dels mateixos mesos del 2019. D'aquesta manera, durant els primers set mesos del 2020 els viatgers caigueren un 88,9% i les pernoctacions experimenten un descens del 91,0% respecte el mateix període del 2019.

Els passatgers arribats entre el gener i el desembre de l'any 2019 a les Illes Balears per via aèria augmenten un 1,9% en comparació amb l'any 2018. Així, durant l'any 2019 n'arriben 20,6 milions als aeroports de les Illes Balears, i continua la tendència a l'alça d'anys anteriors. Entre els principals països emissors destaquen el d'Espanya, Alemanya i Regne Unit, tots amb increments interanuals que oscil·len entre el 4,9% de l'espanyol i l'1,1% del britànic. Durant els primers set mesos del 2020 el transport aeri pateix un descens del 78,2% al conjunt dels aeroports de les Balears. Arriben un total de 2,6 milions de passatgers, quan en el mateix període del 2019 n'arribaren 12 milions. D'aquests, un 55,5% són passatge domèstic, quan en el mateix període del 2019 suposaven el 30,6%. Per l'efecte del tancament de fronteres decretat per l'estat d'alarma i les posteriors recomanacions d'alguns països de no visitar territori espanyol, les caigudes de passatgers dels principals països emissors de turisme a les Illes Balears oscil·len entre el -80,2% del mercat alemany i el -92,8% pel passatge britànic. No es donen diferències en la caiguda de passatgers per illes.

Paral·lelament, el flux de passatgers per via marítima en línia regular va mantenir la tendència positiva en el 2019 amb un increment de l'1,6% respecte al 2018. Ara bé, les xifres fins a juny del 2020 venen condicionades per les restriccions de mobilitat durant

els mesos en què es va estendre l'estat d'alarma, i es registra una caiguda de passatgers per via marítima del -63,0% en el conjunt de les Illes Balears, més accentuada a Formentera (-70,9%), Eivissa (-63,9%), i Menorca (-63,5%), que a Mallorca (-52,3%).

D'altra banda, el trànsit de passatgers en creuers turístics a les Illes Balears continua amb tendència a l'alça (un 10,2% més) durant el 2019. En canvi, en els quatre primers mesos de 2020, les xifres són negatives i des del mes de març que no es produeix cap arribada d'un creuer a les Illes.

3.2 Preus de consum

Al llarg del 2019 la inflació a les Illes Balears en general es manté en nivells moderats. L'exercici es tanca amb una variació mitjana respecte del 2018 d'un 0,5%, lleugerament per sota de l'espanyola (0,7%) i 1,0 punt percentual inferior al registre del 2018.

Quant als grups de consum, al 2019 els més inflacionistes són el de restaurants i hotels (2,7%), el d'ensenyament (1,2%) i el d'aliments i begudes no alcohòliques (1,1%), en aquest cas degut fonamentalment a la pujada del subgrup de begudes (3,1%). A l'altre extrem, la davallada més marcada correspon al grup d'habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles (-1,4%) que s'explica per la caiguda dels preus del subgrup d'electricitat, gas i altres combustibles (-5,8%). També tanquen l'exercici en negatiu, si bé amb valors més discrets, els grups de begudes alcohòliques i tabac (-0,4%), d'oci i cultura (-0,3%) i de transport (-0,1%).

La inflació subjacent presenta una evolució a la baixa els dos darrers anys i, al 2019, registra una taxa de variació mitjana d'un 0,7%, dues dècimes percentuals menys que la del 2018 i també que la d'Espanya (0,9%).

L'evolució més recent dels preus està marcada per l'estat d'alarma declarat per a la gestió de la crisi sanitària provocada pel coronavirus. El gener i el febrer del 2020 els preus registren pujades interanuals d'un 1,1% i un 1,0%, respectivament. Al

març, si bé la taxa encara és positiva (0,2%), ja es reflecteix la limitació de l'activitat comercial i també la pauta que han seguit el preu els mesos posteriors en què es registren els valors interanuals més baixos d'ençà del 2016.

Tenint en compte que l'INE ha realitzat una sèrie d'adaptacions tècniques i metodològiques per al càlcul de l'IPC orientades precisament a resoldre aquest problema de la falta de comercialització de nombrosos béns i serveis, en línies generals, de gener a juliol de 2020 i en termes de variació acumulada des del desembre de 2019, s'observa una pujada dels preus en els grups de restaurants i hotels, de begudes alcohòliques i tabac, de sanitat i d'aliments i begudes no alcohòliques molt especialment dels aliments bàsics i, per contra, una forta baixada en els grups de vestit i calçat, de transport i, de forma més moderada, en el d'habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles.

Al juliol, el darrer mes amb dades disponibles, si bé es manté aquesta tendència descrita així com l'escenari d'incertesa a causa, entre d'altres factors, de l'eventual contracció de la demanda i l'evolució dels preus del petroli, s'observa una certa normalització del preu i l'índex queda amb una variació interanual d'un -0,6%.

A diferència de l'índex general de preus, la inflació subjacent s'ha mantingut en positiu de gener a juliol de 2020. Registra els valors interanuals més alts, per sobre de l'1,0%, durant el primer trimestre, mentre que en el segon trimestre inicia una davallada gradual. La darrera dada corresponent al mes de juliol confirma aquesta orientació i se situa en el 0,4%.

D'altra banda, la Comissió Europea, en el Pronòstic Econòmic Europeu publicat el mes de juliol — European Economic Forecast, Summer 2020 (Interim)—, revisa lleugerament a la baixa el pronòstic efectuat el mes de maig i calcula que en el 2020 els preus a Espanya evolucionaran a la baixa i la variació interanual de l'IPC harmonitzat se situarà en un -0,1%, quatre dècimes percentuals per sota del valor previst per a la mitjana del país de l'Eurozona (0,3%). Altrament, amb vistes a l'avaluació

del creixement real, d'acord amb les previsions de l'Actualización del Programa de Estabilidad 2020, publicades pel Ministeri d'Hisenda, en el 2020 la variació del deflactor del PIB se situarà en un -1,0%, i en el 2021 en l'1,8%.

3.3 Mercat laboral

La població activa de les Illes suma 647.200 persones el 2019, i creix un 2,2% respecte a la xifra del 2018. Per segon any consecutiu assoleix el major valor de tota la sèrie històrica. Alhora, la població inactiva experimenta un increment del 2,3% fins arribar a les 357.700 persones, tendència que es preveu que es mantingui els pròxims anys pel progressiu envelliment de la població.

Segons les dades de la TGSS, el 2019 l'afiliació presenta un total de 506.882 treballadors d'alta a la Seguretat Social. En termes interanuals, aquesta xifra ha experimentat un augment d'un 2,0%. Per tercer any consecutiu, la xifra d'afiliació del 2019 assoleix el valor més alt de tota la sèrie estudiada (des de 1996), i a més ja supera amb escreix la xifra d'afiliats d'altres anys considerats d'expansió econòmica. Segons la mateixa font, la població afiliada durant el 2019 (2,0%) creix a un ritme superior al nombre total d'hores efectives treballades (un 1,3% en el cas dels assalariats). En aquest sentit, i segons les dades de l'Ibestat, l'afiliació equivalent a temps complet creix un 1,8% el darrer any; és a dir, a més d'haver-hi més persones fent feina, també n'augmenten les hores treballades.

Ara bé, quant a les darreres dades trimestrals disponibles, i tenint en compte l'excepcionalitat de les dades a causa de la COVID-19, en el segon trimestre del 2020 s'observa un descens de l'afiliació del -13,0%, el qual és més intens que l'experimentat pel conjunt estatal (-4,3%). Segons les darreres dades disponibles, el mes d'agost de 2020 l'afiliació mitjana de Balears se situa un -12,8% per sota de la xifra de l'agost del 2019, mentre que en el conjunt Espanya just se situa un -2,7% per sota. Les Illes Balears és, amb diferència, la comunitat autònoma amb la caiguda de l'afiliació més intensa, en termes relatius.

²Previsió de l'ocupació equivalent a jornada completa realitzada amb el model BVAR del paquet BMR de R (https://www.kthohr.com/bmr_docs_vars_bvarm.html) i adaptada mitjançant l'Escenari Macroeconòmic 2020-2021 del Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital.

Les previsions sobre l'ocupació² per al 2020 i 2021 es troben lleugerament per davall de les previsions de creixement econòmic, atès que la crisi sanitària ha afectat amb més força a les branques que són més intensives en mà d'obra. Així, el nombre de llocs de feina equivalents a temps complet es reduirà a les Illes Balears un -29,2% al 2020 respecte del 2019. A l'any següent es recuperarà un 10%.

El Govern d'Espanya a través del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es va proclamar l'estat d'alarma, va aprovar les activitats econòmiques que es podien acollir a un Expedient de Regulació Temporal de l'Ocupació per força major. Així a les Illes Balears el mes d'abril el nombre de persones amb un expedient temporal fou de 141.614, el mes de maig de 151.658, i el juny és de 121.585 persones. Ja en el mes de juliol va baixar el nombre fins a les 86.656 persones i a l'agost a les 58.801, el que indica la reincorporació de gran part d'aquestes persones a l'activitat econòmica. El mes amb més treballadors que es beneficien d'un ERTO és el de maig, quan representen el 31,1% de l'afiliació del mateix mes; en canvi al mes d'agost aquest percentatge es redueix a l'11,5%. El pes dels expedients temporals és el més alt del conjunt estatal per l'especialització turística de les Illes Balears, però cal tenir en compte que la caiguda de l'afiliació en aquests mesos hagués estat molt superior sense aquesta figura, la qual ha permès protegir la ocupació a les Illes.

D'altra banda, la xifra d'atur del 2019 a les Illes Balears iguala la de l'any anterior i se torna a situar per sota de la xifra del 2008. Així assoleix les 48.640 persones inscrites a les oficines del SOIB i es manté respecte el 2018. Les Illes Balears tanquen el 2019 amb una taxa d'atur de l'11,8% amb dades de l'EPA, per sota la taxa del conjunt d'Espanya (14,1%).

Dins del 2020, i segons les darreres dades disponibles, el nombre total de demandants d'ocupació a les Illes Balears del mes d'agost fou de 208.044 persones, fet que suposa un augment de 151.493 persones (267,9%) respecte del mes d'agost del 2019. Dins el col·lectiu de demandants no aturats s'hi concentren els demandats en situació d'Expedient de Regulació de l'Ocupació que segons les dades de tancament del SOIB del mes d'agost assoleixen les 103.155 persones.

Quant a les xifres d'atur del segon trimestre del 2020, ja reflecteixen la contracció econòmica pel confinament. L'atur registrat va créixer un 84,6% a les Illes, molt per sobre de l'increment a nivell estatal (24,8%). Pel que fa a les dades del mes d'agost, el nombre de persones en atur és de 73.753, que representen un augment del 89,9% en termes interanuals i situen la taxa d'atur administratiu en el 12,6%, més del doble que la taxa d'un any enrere (6,2%). Malgrat això, aquesta taxa se situa per sota de l'espanyola (16,8%). En termes intermensuals, el mes d'agost suposa un increment en el nombre de persones en atur (3,1%), pel fet que la temporada turística, i en especial el mes d'agost, a causa de la desfavorable evolució de la pandèmia, i les recomanacions de no viatjar a Espanya, ha estat més negativa que les estimacions fetes en un primer moment. Tot i l'intens creixement que ha experimentat aquest indicador, s'ha de tenir en compte que el nombre d'aturats no ha estat encara més alt gràcies a l'efecte protector dels ERTO's. Així, la taxa de protecció (el percentatge de treballadors demandants d'ocupació que es beneficien d'algun ajut) ha arribat el juny al 65,2%, el valor més alt en un mes de juny de la sèrie històrica.

El 2019 el teixit empresarial evoluciona favorablement seguint el ritme dels indicadors laborals a les Illes Balears. D'acord amb les dades del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE, el dia 1 de gener del 2019 hi havia 98.712 empreses actives a les Illes Balears, un 2,1% més que el 2018, i se'n manté el creixement per sisè any consecutiu. Segons les dades de la Tresoreria, les empreses d'alta a la Seguretat Social a les Illes són 44.743 el 2019, un 0,4% més que un any enrere.

Pel que fa als comptes de cotització inscrits al règim general respecte al mateix període de l'any anterior en el 2020, s'observa com els mesos de gener i febrer varen créixer, però a partir del març ja se reflecteixen els efectes de la frenada econòmica ocasionada per la pandèmia i n'experimenten descensos. La reducció interanual de comptes del segon trimestre de l'any és del -13,1%. La darrera dada disponible, a darrer dia del mes de juliol, apunta un descens interanual del 10,1%, concentrat sobretot en el comerç (-12,4%) i l'hostaleria (-11,5%).

4 Annex Part I.

Creixement del VAB per branques. Variació interanual a preus constants en %											
Branca	2017	2018	2019 (e)	2020 (p)	2021 (p)	2019 (e)				2020 (a)	
						I	II	III	IV	I	II
Sector agropesquer	1,7	0,9	-0,3	-12,9	3,4	-0,4	-0,2	-0,2	-0,3	-1,6	-10,3
Indústria i energia	2,1	1,4	0,4	-21,7	7,5	0,8	0,5	0,2	0,1	-4,4	-31,2
Construcció	3,6	3,5	3,2	-13,1	3,3	3,7	3,3	3,0	2,6	-5,3	-19,5
Serveis	3,9	2,7	2,0	-30,7	12,4	2,2	2,0	1,9	1,9	-5,1	-43,0
Illes Balears	3,8	2,7	2,0	-28,8	11,1	2,2	2,0	1,9	1,8	-5,0	-40,5

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

e: estimació.

a: avanç.

p: previsió.

Participació prevista de cada branca en el VAB	
Branca	Any 2020
Sector agropesquer	2,0%
Indústria i energia	5,7%
Construcció	9,3%
Serveis	83,0%
Illes Balears	100%

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

Creixement del PIB/VAB real, comparativa amb l'entorn i amb altres organismes					
	2017	2018	2019	2020	2021
Unió Europea (UE-27)	2,7	2,1	1,5	-8,3	5,8
Regne Unit	1,9	1,3	1,5	-9,7	6,0
Zona Euro	2,5	1,9	1,3	-8,7	6,1
Alemanya	2,5	1,5	0,6	-6,3	5,3
Espanya	2,9	2,4	2,0	-10,9	7,1
Illes Balears (DGOE)	3,8	2,7	2,0	-28,8	11,1
Illes Balears (BBVA Research)	3,1	2,4	1,8	-17,0	9,6
Illes Balears (FUNCAS)				-11,3	
Illes Balears (CEPREDE)				-10,5	
Illes Balears (Hispalink)				-15,3	9,5

Font: Comissió Europea (Interim Forecast Summer), Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, BBVA Research (Observatorio Regional 2T20 - Maig 2020), FUNCAS (Juny 2020), CEPREDE (Abril 2020) i Hispalink (Juliol 2020)

Diferencial de creixement Illes Balears amb...					
(en punts percentuals)	2017	2018	2019	2020	2021
Zona Euro	1,3	0,8	0,7	-20,1	5,0
Espanya	0,9	0,3	0,0	-17,9	4,0

Font: Comissió Europea (Interim Forecast Summer) i Direcció General de Model Econòmic i Ocupació.

PIB Nominal de les Illes Balears					
	2017	2018	2019 (e)	2020 (p)	2021 (p)
PIB Nominal (Milions d'€)	31.420,0	32.542,1	33.715,7	23.765,1	26.878,0
Variació PIB Nominal (%)	5,3%	3,6%	3,6%	-29,5%	13,1%

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació a partir de dades de l'INE i del Ministeri d'Economia i Empresa.

(p): Previsió

(e): Estimació

Llocs de feina equivalents a temps complet					
	2017	2018	2019	2020 (p)	2021 (p)
Llocs de feina ETC	431.959,5	453.591,1	455.774,6	322.724,6	354.854,1
Variació interanual (%)	0,8%	5,0%	0,5%	-29,2%	10,0%

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació a partir de dades de l'ibestat.

(p): Previsió

5 Introducció

El principal objectiu d'aquesta part de l'informe economicofinancer és fer un repàs de l'evolució dels ingressos no financers de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i realitzar les projeccions de les principals partides per a l'exercici 2021, a partir de la informació disponible a data d'avui. Per realitzar les previsions de 2021, bàsicament, es té en compte, per una banda, la previsió de tancament de 2020. D'una altra banda, la previsió de l'activitat econòmica per a l'any 2021, que es fonamenta en les previsions macroeconòmiques de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació comentades a la primera part d'aquest mateix informe. També es considera l'impacte de la activitat econòmica i sanitària en cada un dels ingressos. Hi ha ingressos que són molt sensibles, mentre d'altres no s'han vist alterats per la pandèmia.

Els recursos de la Comunitat Autònoma provenen de les fonts que a continuació es detallen:

- Tributs propis
- Tributs cedits (que poden ser total o parcialment cedits)
- Transferències corrents incondicionades de l'Administració General de l'Estat
- Transferències condicionades corrents i de capital
- Deute i préstecs
- Altres recursos

Si bé l'objectiu és presentar la previsió integral d'ingressos no financers, el document se centra en els capítols I, II, i III i en les parts del capítol IV que fan referència al Sistema de Finançament Autonòmic (SFA, d'ara endavant), ja que representen aproximadament dos terços del pressupost total. A més, també es fa referència als ingressos extraordinaris que es preveu rebre al llarg d'aquest exercici per afrontar la crisi COVID-19. Tot plegat, representa la quasi totalitat d'ingressos no financers de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En resum, les previsions de tancament de l'any 2020 estan fortament condicionades a les conseqüències socioeconòmiques de la COVID-19, que han suposat

una desviació considerable en moltes de les partides tant d'ingressos com de despeses. Les transferències extraordinàries procedents de l'Estat han augmentat, principalment per la via del Fons Extraordinari COVID-19 regulat en el Reial decret llei 22/2020, de 16 de juny, pel qual es regula la creació del Fons COVID-19 i s'estableixen les regles relatives a la seva distribució i lliurament, que cobriran part del desequilibri produït per la pandèmia que augmenta la despesa (especialment la despesa sanitària i educativa) i la baixada d'ingressos per la caiguda de la recaptació dels tributs propis i de la majoria de tributs cedits. Cal assenyalar que la pandèmia no ha minvat els recursos provinents del Sistema de Finançament Autonòmic (SFA) l'any 2020, i que tampoc ha afectat significativament a les bestretes provisionals comunicades pel Ministeri d'Hisenda del 2021. Però al 2022 quan es produeixi la liquidació de l'exercici 2020 es preveu una caiguda de recursos del SFA rellevant, encara que s'espera l'adopció de mesures compensatòries o ajornament en el temps per neutralitzar aquest impacte.

Els dos darrers quadres (8 i 9) del document sintetitzen els principals resultats de l'estudi oferint la evolució i les previsions dels ingressos no financers del pressupost de la CAIB. El quadre 8 segueix la clàssica classificació econòmica per capítol, mentre el quadre 9 utilitza una classificació de finançament més en línia amb l'estructura del document.

Aquesta part s'estructura en set seccions. A continuació, s'analitzen les previsions d'ingressos dels tributs propis. A la tercera secció, es fa un repàs al funcionament de l'SFA que inclou tant la major part de tributs cedits com els fons de l'SFA. A la quarta secció, s'analitzen els tributs cedits que no formen part de l'SFA (com són l'impost sobre el patrimoni i l'impost sobre dipòsits d'entitats bancàries). A la quinta secció es fa referència als fons extraordinaris estatals per fer front a la pandèmia. La sexta secció recull les previsions de fons europeus. Finalment, es presenta un anàlisi per capítols i es comenten la resta d'ingressos de la CAIB.

6 Tributs propis

Actualment, aquesta Comunitat Autònoma compta únicament amb dos tributs propis: el cànon de sanejament d'aigües i l'Impost sobre estades turístiques. No obstant, es preveu que la pròpia Llei de pressuposts de la CAIB incorpori el cànon sobre l'abocament i la incineració de residus previst a la Llei 8/2019, de 21 de febrer, de residus i sòls contaminants de les Illes Balears.

L'evolució dels tributs propis serà molt dispar. Mentre el cànon de sanejament d'aigües té una part de la quota fixa important i els ingressos no estan molt lligats a l'activitat econòmica, l'impost d'estades turístiques depèn de l'activitat turística que és el motor de la nostra economia i patiran una caiguda molt rellevant. Per la seva part, el cànon de residus, tindrà una recaptació baixa el primer any, en part perquè es planteja que entri en vigor el segon semestre de l'any.

Impost sobre estades turístiques

Aquest impost grava les estades del turistes en els allotjaments turístics. La recaptació depèn en gran mesura de l'evolució de la temporada turística.

Podem distingir dos grans tipus de substituïts del subjecte passiu, que és el turista: els establiments turístics i els habitatges turístics. Tot dos es poden acollir a un règim de tributació directa o objectiva.

Els establiments i allotjaments turístics en règim d'estimació directa fan liquidacions trimestrals, al mes següent de la finalització del trimestre. Per tant, els ingressos es realitzen als mesos d'abril, juliol, octubre i gener (de l'any següent).

El règim de tributació objectiva es diferent en funció de si es tracta d'un establiment turístic o un habitatge turístic. Els establiments turístics, que van per mòduls, índexs i signes, fan un pagament a compte al setembre en concepte del 50% de l'ocupació mitjana. Posteriorment, el mes de gener de l'any següent, es realitza la liquidació en funció del dies efectius que

l'establiment romangué obert. La liquidació en el cas que l'establiment ha obert per un període curt, pot provocar que sigui petita o inclús negativa. Els habitatges turístics en règim objectiu realitzen l'ingrés corresponent a la liquidació de l'any anterior en els mesos de maig i juny.

Cal tenir en compte dos factors que afecten a la recaptació significativament per a l'any 2020 i 2021:

-El DL 8/2020 a l'article 34 estableix que els establiments turístics no realitzaran cap ingrés a compte el setembre.

Article 34

Supressió de l'ingrés a compte en el règim d'estimació objectiva de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears.

Per a l'exercici fiscal de 2020, el percentatge a què es refereix l'apartat 4 de l'article 31 del Decret 35/2016, de 23 de juny, pel qual es desplega la Llei de l'impost sobre estades turístiques i de mesures d'impuls del turisme sostenible, queda fixat en un 0 %, sense perjudici de l'obligació de la presentació i l'ingrés de l'autoliquidació de la quota que es meriti al llarg de tot l'exercici de 2020, d'acord amb l'apartat 4 de l'article 30 del mateix Decret.

-Per una altra banda, gran part de la recaptació a data d'avui es correspon a les liquidacions que han realitzat tant establiments turístics (hotels, apartaments...) com habitatges turístics corresponents a 2019.

Per tant, bàsicament resta per ingressar l'any 2020 la liquidació del tercer trimestre de l'any 2020 dels establiments que s'acullen al règim d'estimació objectiva. Aquesta liquidació es farà el mes d'octubre. L'any 2019 la recaptació fou per un import de 5,87 milions d'euros. Per a l'any 2020, la recaptació serà sensiblement inferior. En concret s'assumeix que la recaptació d'aquesta part caurà més que proporcionalment a la caiguda del PIB que es produeixi.

La recaptació prevista a 2021 depèn de dos components: les liquidacions dels establiments de l'exercici 2020 i el pagament a compte de 2021. Referent a les primeres, cal comentar que per als establiments que s'acullen al règim objectiu, si bé és cert que com a conseqüència de la supressió de l'ingrés a compte per l'any 2020 evitarà que hi hagi liquidacions negatives el 2021, cal esperar que la liquidació sigui modesta a causa de l'escassa activitat turística al 2020. Per altra banda, l'article 34 només suspèn l'ingrés a compte al 2020. Això explica que la recaptació esperada sigui molt superior a la de l'exercici 2020. En tot cas, s'estima que la recaptació a 2021 se situarà per davall de la recaptació de l'any 2019.

Cànon de sanejament

El cànon de sanejament recau sobre les llars, els hotels, els bars, els restaurants i els establiments d'altres activitats econòmiques. Té una part fixa i una part variable. Aproximadament la meitat de la recaptació de 2019 correspon a la part fixa.

Es preveu que la COVID-19 tindrà un impacte petit sobre el consum de les llars, però molt més significatiu sobre les empreses, especialment les dedicades al sector de l'hoteleria. S'assumeix que la part variable de les empreses té una correlació directa amb l'activitat econòmica, i per tant, amb el PIB. L'any 2019, la part variable que va correspondre a les empreses va ser d'uns 10 milions (el que representa la caiguda màxima que es pot produir en cas d'aturada total de l'economia). D'aquests 10 milions un 65% correspon a bars, restaurants i hotels.

De cara a l'any 2021 s'espera una progressiva recuperació econòmica que farà que la recaptació del cànon se situï entre la recaptació prevista per a l'any 2020 i la recaptació de 2019.

Cànon sobre l'abocament i la incineració de residus

El cànon sobre l'abocament i la incineració de residus grava la destinació dels residus municipals a instal·lacions d'abocament o d'incineració situades a les Illes Balears. Aquest cànon es crea, d'una banda,

per donar compliment al que estableix la Directiva Marc de Residus 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, que modifica la Directiva 2008/98/CE, transposada a dret estatal mitjançant la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, i de l'altra, per complir amb el que estableix la disposició addicional sisena de la Llei 8/2019, de 21 de febrer, de residus i sòls contaminats.

En aquest context, el cànon sobre l'abocament i la incineració es configura com un impost ambiental, s'ajusta a les actuals tendències polítiques de fiscalitat ambiental en l'àmbit europeu (de fet és una recomanació que fa la Unió Europea als territoris de l'Estat espanyol per complir amb els objectius marcats per les directives), i respon a la finalitat de prioritzar la minimització i la valorització dels residus i donar un impuls eficaç a les operacions de recollida selectiva, separació, reciclatge i reutilització dels residus, de manera que permetin l'aprofitament de la utilitat dels residus com a recurs, principi bàsic de l'economia circular.

El cànon es caracteritza per un tipus de gravamen que varia en funció de diversos paràmetres. En primer lloc, si l'eliminació del rebuig és mitjançant abocador o incineració. En aquest darrer cas el tipus és un 50% inferior degut a la valorització energètica que es realitza. En segon lloc, el tipus es redueix en un 50% si els residus domèstics o municipals procedeixin d'ens locals que hagin iniciat el desenvolupament de la recollida selectiva de la fracció orgànica. Finalment, per tal de permetre una adaptació progressiva, el tipus de gravamen augmentarà progressivament des de la seva implantació prevista, l'1 de juliol de 2021 fins a 2025.

El fet de que el tipus de gravamen augmenta progressivament i que no entrarà en vigor fins el segon semestre de 2021 farà que la recaptació prevista per 2021 d'aquest tribut sigui petita. Només es preveu ingressar aproximadament mig milió d'euros.

El quadre 1 mostra els tributs propis previstos per 2021 i la comparació amb els recursos pressupostats per 2020 i la previsió de tancament de 2020.

7 El sistema de Finançament Autòmic

La major part d'ingressos no financers d'aquesta Comunitat (un 82% dels pressupostats per l'any 2020) s'engloben dins l'anomenat Sistema de Finançament Autòmic (SFA) que es regula per la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la que es regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb Estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries. Aquest tributs cedits i transferències corrents incondicionades de l'Administració General de l'Estat (AGE). Els tributs cedits els podem dividir en dues categories, els totalment cedits, part dels quals sovint s'anomenen tributs cedits tradicionals³; i els tributs parcialment cedits. Les transferències corrents incondicionades de l'AGE fan referència als fons de l'SFA: el fons de garantia dels serveis públics fonamentals, el fons de suficiència global i els fons de convergència. Aquests darrers fons són els fons de cooperació (del què Balears no rep res) i el fons de competitivitat.

El quadre 2 reflexa els recursos de l'SFA que afecten als impostos directes (capítol 1), impostos indirectes (capítol 2), taxes i altres (capítol 3) i transferències corrents (capítol 4). En cada cas es recull si els ingressos són objecte de bestreta a l'exercici t i la corresponent liquidació després de dos exercicis (t+2), si es liquida totalment a l'exercici t+2 (sense que hi hagi bestreta) o si no cal bestreta ni liquidació sinó que es rep directament el que es recapta durant l'exercici.

A finals de juliol de 2020 el Ministeri va comunicar la liquidació definitiva de l'SFA de 2018, per tant, ja es coneixen els recursos que rebran les CA de l'SFA a 2020. Aquests recursos comprenen, per una banda, la diferència entre liquidació definitiva de 2018 i les bestretes de 2018, per una altra banda, les bestretes de 2020⁴. En total la CAIB rebrà 2.897,3 milions derivats de les bestretes a compte de 2020 i de l'import de la liquidació de 2018. Aquesta xifra

representa un 8,5% més que en 2019 i un 2,1% més que el pressupostat.

Per a l'exercici 2021 el Ministeri d'Hisenda, al Consell de Política Fiscal i Financera, va comunicar el passat dia 5 d'octubre les previsions de les bestretes per al 2021 i la liquidació de 2019 provisional que es rebrà durant l'exercici 2021 (per complementar les bestretes ja ingressades el 2019). En concret, les xifres provisionals comunicades pel Ministeri situen els recursos de l'SFA en 2.887 milions d'euros per a 2021. La bestreta a compte del sistema de finançament per a 2021 se situa en 2.079,7 milions, i la liquidació del sistema de 2019, a percebre el 2021, en 807,4 milions, segons les xifres provisionals comunicades pel Ministeri d'Hisenda. Això implica que hi haurà una caiguda dels recursos provinents de l'SFA d'uns 10,3 milions d'euros, que representa una caiguda al voltant de 0,36%, respecte a la quantitat rebuda a l'SFA del tributs subjectes a liquidació a l'any 2019.

Si analitzam per separat les bestretes i la liquidació podem observar com:

- Les previsions provisional de lliuraments a compte de 2.092.260,56 milers d'euros representen 64.608,94 milers d'euros (un 3%) més que el pressupostat en 2020 i 3.830,31 milers d'euros (un 0,18%) menys que la previsió definitiva per 2020.
- La previsió provisional de liquidació definitiva del sistema per l'any 2019 de 807.428,51 milers d'euros representa 15.497,78 milers d'euros (un 1,90%) menys que el pressupostat en 2020 i 6.511,14 milers d'euros (un 0,80) menys que la previsió definitiva per 2020 en concepte de liquidació.
- Finalment, cal tenir en compte el reintegrament de 12.683,16 milers d'euros corresponents als lliuraments de les 240 mensualitats del reintegrament de les liquidacions negatives de 2008 i 2009, la mateixa xifra que l'any 2020.

³L'impost especial sobre determinats mitjans de transport (IEDMT) és un tribut totalment cedit no subjecte a liquidació, encara que no s'inclou dins els "tributs cedits tradicionals".

⁴Les bestretes de 2020 es varen actualitzar al "Real Decreto-ley 7/2020, de 12 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes para responder al impacto económico del COVID-19".

El quadre 3 detalla els recursos corresponents a l'SFA subjectes a liquidació prevists per a 2021 segons la comunicació rebuda en octubre de 2020 i la comparació amb els recursos pressupostats i definitius de 2020.

7.1. Tributs cedits de l'SFA no subjectes a liquidació

En aquest apartat es tracten els tributs cedits que no estan subjectes a liquidació en el SFA. Aquests inclouen impostos en què la recaptació està cedida íntegrament a les CA. En concret inclou els impostos següents: impost sobre successions i donacions (ISD), impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD), impost especial sobre determinats mitjans de transport i la taxa de joc. Entre ells, l'impost més rellevant en termes de recaptació és l'ITPAJD, que representa al voltant del 70% dels ingressos.

Impost sobre successions i donacions

L'impost sobre successions i donacions grava els increments de patrimoni a títol gratuït (herències, llegats, donacions...) de les persones físiques. La part més important és la que correspon a l'Impost sobre successions (aproximadament un 90%) i es produeix quan el causant de la transmissió "mortis causa" va tenir la seva residència habitual en el territori de les Illes Balears.

La recaptació de l'Impost sobre successions depèn, bàsicament, del nombre de declaracions presentades (defuncions) i les valoracions dels béns que es transmeten (que afecten a la base imposable).

Les dades de recaptació fins al juliol de l'any 2020 (facilitades per l'ATIB) i en comparació amb les dades de l'any anterior (també fins a 31 de juliol), mostren una caiguda significativa (d'un terç, aproximadament) del nombre de declaracions presentades. Tot i que diversos factors poden explicar aquest fet, sembla que la principal causa d'aquesta reducció en les declaracions presentades és per mor que s'ha produït un endarreriment en la tramitació de les declaracions, tant pel confinament com pel DL 5/2020, que en

l'article 1 amplia el termini de presentació de les liquidacions en un mes addicional (als sis mesos que hi ha per presentar la declaració de l'impost sobre successions).

Per una altra banda, aquesta baixada en la presentació de declaracions a data d'avui respecte al mateix període de l'any anterior, s'ha vist parcialment compensada per un augment de la base imposable. El balanç global és que s'ha produït una reducció d'un 15% de la recaptació. No obstant això, si el factor determinant és que s'ha endarrerit la presentació de declaracions, és previsible, d'aquí a final d'any, que aquest percentatge de reducció sigui inferior.

També hi ha que tenir en compte que la recaptació pot variar pel fet que es produeixin canvis en la valoració del immobles. Encara que no hi ha constància que això s'hagi produït de moment, és probable que la crisi econòmica provocada per la COVID-19 redueixi les valoracions del béns declarats a l'impost.

Tot plegat, la previsió de tancament de l'any 2020 és lleugerament inferior a la de l'exercici 2019 un cop analitzada l'evolució de la recaptació fins al mes setembre, però la previsió per 2021 coincideix amb la liquidació de 2019.

Impost sobre transmissions patrimonial i actes jurídics documentats

En primer lloc, analitzarem l'Impost sobre transmissions patrimonials. Aquest impost grava les transmissions oneroses "inter vivos" i la constitució de drets reals. És la part més important del ITPAJD, a l'any 2019 representaren un 80% de la recaptació total. La recaptació depèn, principalment, de la compravenda d'immobles entre particulars (no subjectes a IVA). Aquestes compravendes, alhora, tenen una relació molt forta amb l'activitat econòmica.

La COVID-19 ha suposat una reducció dràstica del nombre de transaccions que es reflecteix en una caiguda de la recaptació. Així, a data 30 de setembre, la recaptació cau un 14% si la comparem amb el mateix període de l'any anterior⁵. Per les previsions de

⁵La caiguda acumulada al mes d'agost era sensiblement superior (24%), aquesta recuperació es deu a una única operació per un import aproximat d'uns 30 milions d'euros. Aquesta operació fa que les xifres per 2021 siguin lleugerament inferiors a la previsió de tancament de 2020, contràriament al raonament del text que apunta a un augment de la recaptació al 2021.

tancament de l'exercici 2020 i les previsions de 2021 preveiem una caiguda de la recaptació de l'impost sobre transmissions patrimonials similar a la caiguda de l'activitat econòmica.

En segon lloc, analitzarem l'impost d'actes jurídics documentats que grava documents notariaus, mercantils i administratius, per exemple, quan es constitueix un préstec. En un principi aquest impost depèn de l'activitat econòmica i les previsions són que es redueixi la recaptació com a conseqüència de la pandèmia. Però a l'any 2020 s'ha pujat el tipus impositiu de les principals operacions de l'1,2% al 1,5%. Això explicaria que la recaptació a dia 31 de setembre és lleugerament superior al 2020 que a l'exercici anterior en el mateix període (un 7,2% superior). També cal tenir en compte que, a diferència d'altres crisis, on la disminució de l'activitat econòmica ve acompanyada per una disminució del préstec, en aquests moments les institucions han injectat molta liquiditat als mercats de crèdit, que pot justificar que l'evolució dels préstecs, a curt termini, no sigui la mateixa que el cicle econòmic.

Tenint en compte tot l'anterior, tot i que és possible que la recaptació a finals de 2020 sigui similar a la de l'exercici 2019 (o inclús superior, atenent a la projeccions realitzades), es preveu que per al 2020 hi haurà una lleugera caiguda en la recaptació d'aquest impost. El 2021, per una banda, es recuperarà part de la recaptació, gràcies a la recuperació de l'activitat econòmica. Però, d'altre banda, se perd l'efecte de pujada de tipus impositiu i no es preveu una reducció dràstica dels préstecs. Tot plegat s'espera una reducció de la recaptació d'aquesta partida.

Impost especial sobre determinats mitjans de transport

Aquest impost grava la primera matriculació definitiva a Espanya de vehicles, embarcacions i aeronaus, nous o usats, proveïts de motor per la seva propulsió. Aquests tipus de béns es defineixen en economia

com a béns duradors i habitualment presenten una sensibilitat més elevada a la renda del consumidor que altres tipus de béns. Per això, cal esperar que la demanda d'aquests tipus de béns es redueixi de forma més intensa que la caiguda de l'activitat econòmica.

En el cas de la demanda de vehicles, la reducció provocada per la caiguda de l'activitat econòmica es pot compensar, parcialment, amb les ajudes implementades pel Govern d'Espanya en el 2020 que poden explicar el repunt observat amb les matriculacions just després del confinament.

A més, atès que l'impost depèn, en la majoria de casos, de les emissions produïdes. La tendència a llarg termini es la reducció del tipus mig degut a la fabricació de vehicles de cada vegada menys contaminants. Tot això apunta a que la recaptació a 2020 serà sensiblement inferior a l'exercici anterior. En el 2021 s'espera una recuperació, però no s'arribarà als nivells obtinguts al 2019.

Taxa de joc i Impost sobre activitats del Joc (IAJ)

La previsió de tancament d'ingressos de la taxa de joc es pot dividir en tres parts:

- Joc en línia: el recapta l'Estat i després transfereix la part corresponent a les CA. S'assumeix que la recaptació caurà de forma proporcional a la caiguda del PIB.
- Taxa de joc (bingo, casinos...). També s'assumeix que la recaptació caurà de forma proporcional a la caiguda del PIB.
- La taxa que paguen les màquines recreatives. Cal tenir en compte que l'article 35 del DL 8/2020 bonifica un 75% en el pagament del rebuts del segon trimestre, per compensar a les empreses que en el període de l'estat d'alarma que s'han vist forçades a mantenir els establiments tancats. La recaptació anual per aquest concepte és aproximadament de 24 milions, per tant, la reducció implica aproximadament uns 4,5 milions.

Bonificació de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar.

Per a l'exercici fiscal de 2020, s'estableix una bonificació del 75 % en el pagament dels rebuts de la fracció corresponent al segon trimestre de l'any de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar a què es refereix la lletra b) de l'article 96.1 del Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny.

Tal com es pot comprovar al quadre 4, aquest ingressos serien poc sensibles a l'activitat econòmica, atès que la major part provenen de les taxes que paguen les màquines recreatives, que depenen del nombre de màquines a dia 1 de gener. En tot cas, es preveu una caiguda de la part que depèn de l'activitat econòmica, especialment de la part de bingos i casinos i IAJ, que caurà significativament al 2020 i es recuperarà, només parcialment, a l'any 2021.

El quadre 4 mostra la previsió per aquests tributs cedits totalment no subjectes a liquidació que, no obstant això, cal tenir en compte que formen part del conjunt del Sistema de Finançament Autonòmic.

7.2. Tributs cedits de l'SFA (subjectes a liquidació)

El tributs cedits dels SFA subjectes a liquidació inclouen 3 tipus d'impostos: l'IRPF, l'IVA i quasi tots els IIEE.

En l'IRPF les CA tenen capacitat normativa. La cessió efectiva correspon a una participació autonòmica del 50% del rendiment d'aquest impost. No obstant, la CAIB ha modificat els trams de la tarifa, els tipus impositius i diverses deduccions, el que fa que la recaptació que correspon a la Comunitat Autònoma no coincideixi amb el 50% del recaptat al territori.

L'IVA també és un tribut cedit al 50%, però en aquest cas les CA no tenen capacitat normativa. El càlcul de la distribució de la part cedida a cada comunitat autònoma de l'IVA no es pot realitzar prenent com a base l'import recaptat en les distintes delegacions, sinó que cal fer-ho amb base als índexs de consum

territorialitzat. Aquests índexs els elabora i facilita l'INE just abans de cada liquidació i amb un document ad hoc. Segons la darrera informació de l'INE (la tinguda en compte a la liquidació del model de finançament de 2018) correspon a les Illes Balears el 3,84% del total recaptat (d'entre les comunitats autònomes de règim comú i exclouent Canàries). Els efectes de la caiguda més alta del consum a les Illes Balears derivada de la COVID-19, presumiblement més alta que en altres comunitats, s'advertiran quan siguin incorporats per l'INE als índexs de consum. Es preveu que aquesta incorporació de canvis de consum es produirà de manera retardada. Analitzat l'informe que publica l'INE per explicar aquests resultats podem preveure que l'índex de consum de 2020-2023 no contindrà un ajustament complet derivat de la crisi COVID-19. Es començaria a notar una part de l'efecte en la liquidació de 2020 en 2022 i de 2021 en 2023. De fet, si la metodologia de l'INE d'elaboració dels índexs de consum per l'IVA es manté, l'efecte de la COVID-19 es traslladarà en el cas de les Illes Balears a anys posteriors.

Respecte als IIEE, al igual que succeïa amb l'IVA, les CA no tenen capacitat normativa en aquests tributs. La cessió és del 58%, excepte per a l'IE sobre els hidrocarburs i la electricitat que és del 100%.

7.3. Fons de l'SFA

En el cas del Fons de Garantia dels Serveis Públics Fonamentals (FGSPF) i Fons de Suficiència Global (FSG) es fa un lliurament a compte pel 100% de la previsió (sobre el qual dos anys després es fa la corresponent liquidació amb dades definitius). Els fons de convergència no tenen lliuraments a compte, de manera que tot es liquida dos anys després.

Fons de garantia dels serveis públics fonamentals (FGSPF)

El Fons de Garantia dels Serveis Públics Fonamentals és el mecanisme d'anivellament del model. Es dota amb el 75% dels recursos tributaris de les comunitats autònomes i els recursos aportats per l'Estat de manera que el seu objectiu és tant un anivellament horitzontal (entre comunitats autònomes) com un anivellament vertical (mitjançant una aportació de l'Estat al finançament de les comunitats autònomes).

El 75% dels recursos tributaris es calculen amb les dades de “recaptació normativa” o “sense exercici de les competències normatives per part de les CA”. En aquest càlcul s'inclouen també els tributs cedits no subjectes a liquidació.

L'assignació entre les comunitats es fa per població ajustada. Així, es vol assegurar que cada comunitat autònoma rep els mateixos recursos per unitat de necessitat per tal de finançar els serveis públics fonamentals de l'Estat de benestar (sanitat, educació i serveis socials).

En càlcul de la població ajustada té molt de pes la població i la seva composició per trams (97%), però també s'inclouen altre variables que es considera que tenen influència en les necessitats de despesa: la insularitat (0,6%), la superfície (1,8%) i la dispersió de la població (0,6%). No obstant, la població ajustada no fa referència a la població flotant (que es una variable clau a la nostra CA. A més, hi ha altres factors, com poden ser el diferent cost per la prestació d'un mateix servei a diferents CA, que també tenen un paper molt important i no es consideren a la població ajustada.

Fons de suficiència global

El Fons de Suficiència Global és un fons d'ajustament que cobreix les necessitats globals de finançament al garantir l'estatus quo de cada comunitat autònoma i actua com a fons de tancament del sistema. També incorpora el finançament de les competències no homogènies

A més, és la via per la qual es detreuen a les comunitats els efectes en la recaptació de les variacions de tipus impositius quan la competència sobre el tribut és de l'Estat (ajustaments per increment de tipus de l'IVA, alcohol, etc.) de manera que les comunitats autònomes no es beneficien d'aquests increments.

Fons de convergència

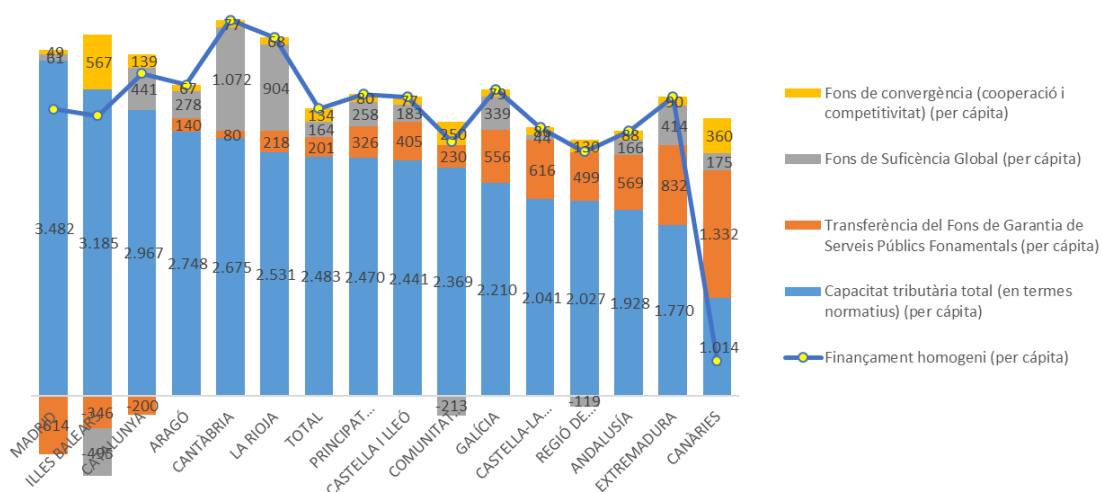
El Fons de Convergència es divideixen en dos subfons: el Fons de Cooperació i el Fons de Competitivitat. Des de la seva creació (a la Llei 22/2009), les

Illes Balears no compleixen els requisits per rebre el fons de cooperació, no obstant el fons de competitivitat representa una part molt important del finançament per a les Illes Balears tal com s'evidencia més endavant. Aquests fons són de tipus vertical (aportacions addicionals de recursos per part de l'Estat), amb els objectius d'afavorir l'equilibri econòmic territorial, en el primer cas, i d'aproximar les CA en termes de finançament per habitant ajustat, en el segon.

El Fons de Cooperació distribueix una quantitat entre les comunitats autònomes, d'acord amb una varietat de criteris com la renda per càpita, el creixement de la població i la densitat. Es pot dir que té uns objectius i criteris de distribució semblants al del Fons de Compensació Interterritorial (fons que no forma part de l'SFA). En ambdós casos les comunitats autònomes beneficiàries són pràcticament les mateixes i els criteris de repartiment tenen una gran similitud (bàsicament: població i inversa de la renda per càpita).

El Fons de Competitivitat pretén que el resultat del model atengui al principi d'ordinalitat en certa mesura. Les Illes Balears depenen del Fons de competitivitat per compensar la important reducció del finançament (aportació al finançament de les altres comunitats autònomes) que suposen el FGSPF i especialment el FSG. En la figura 1 es mostra de manera gràfica l'efecte que produeix en el finançament autonòmic (del model de finançament) cada un d'aquests fons en cada comunitat autònoma. Si juntam les transferències dels fons de garantia i suficiència, Balears es caracteritza per ser la comunitat autònoma que més aporta, en termes per càpita i de forma conjunta, a aquests dos fons. D'altra banda, es constata que el fons de competitivitat, també en termes per càpita, té una magnitud superior a la resta de regions.

Figura 1: Recursos de l'SFA, liquidació exercici 2018, en termes per càpita

Nota: les dades de les Illes Canàries són difícilment comparables amb la resta de regions pel seu règim especial fiscal. Principalment, la escassa capacitat tributària es reflecteix que no recapten IVA i tenen un tribut propi (al marge del SFA) que es denomina IGIC.

Es pot dir que el model conté elements clàssics de qualsevol model de finançament territorial: parteix de la capacitat tributària que confereixen els diferents tributs cedits inclosos en el model i s'estableix un nivell d'anivellament entre CA per garantir la prestació dels serveis públics fonamentals de forma més o menys homogènia en tot el territori (anivellament horitzontal mitjançant el FGSPF). Però per completar el finançament necessari per atendre aquestes i la resta de competències, el model inclou altres

fons que suposen més anivellament horitzontal i aportacions addicionals de recursos per part de l'Estat (anivellament vertical). L'aplicació pràctica ens dona un sistema de finançament autònom excessivament complex i encara molt vinculat al finançament rebut per les CA amb el sistema de finançament previ a la Llei 22/2009 (l'status quo).

8 Tributs cedits fora de l'SFA

Impost sobre el Patrimoni

Aquest impost grava els patrimonis de les persones físiques que se situïn per damunt un determinat llindar relativament elevat, que fa que una part petita de la població presenti autoliquidació d'aquest tribut. El patrimoni es valora a 31 de desembre i la liquidació es fa en el mateix període de la declaració de la renda de l'any següent.

Per tant, la COVID-19 no ha tingut cap incidència en la recaptació d'aquest tribut a l'any 2020. De fet, la recaptació a data 30 de setembre (77,26 milions) se situa sensiblement per damunt del recaptat al 2019 (70,39 milions). Però sí que hi haurà un impacte a l'exercici 2021 en la mesura que les valoracions del béns a final de 2020 siguin inferiors a les de l'any anterior, com es preveu. En tot cas, gran part del patrimoni declarat correspon a béns immobles que tenen una valoració estable al llarg del temps, que fa que la reducció de la recaptació a 2021 no sigui tan elevada com la caiguda del PIB a 2020.

Impost sobre dipòsits en entitats bancàries

L'impost sobre dipòsits en entitats bancàries és un tribut de caràcter directe que grava els dipòsits

constituïts a les entitats de crèdit. El tribut es divideix en dues parts: el 50% de pagament a compte per a l'exercici corrent i la liquidació del 50% de l'exercici anterior.

De moment no s'adverteix una relació directa amb l'activitat econòmica. No hi ha diferències significatives entre les bases imposables d'aquests dos anys a partir de la informació facilitada per la AEAT. De fet, la previsió és que enguany la recaptació serà superior a la de 2019. A l'any 2019 la recaptació corresponent a les Illes Balears va ser de 7,95 milions, mestre que a l'any 2020 es preveu una recaptació d'un 8,5 milions. Aquesta recaptació de 2020 és la combinació de la liquidació del 50% de l'exercici de 2019 i el 50% de pagament a compte per a 2020.

A aquests dos tributs cal afegir l'Impost sobre activitats del joc (IAJ), que hem comentat en l'apartat relatiu a la taxa del joc.

El quadre 5 mostra la previsió per aquests tributs cedits totalment que en aquests moments no formen part de l'SFA.

A més dels fons de l'SFA, en el concepte 400 també es comptabilitzen els ingressos derivats de fons especials aportats pels ministeris de l'Administració General de l'Estat i els fons derivats de la pandèmia covid-19. Aquests fons s'han creat per atendre els efectes de la pandèmia, tant en la caiguda d'ingressos com en la major necessitat de despeses a l'exercici 2020. Per al cas de les Illes Balears, preveiem que es rebran un 445 milions d'euros. Tot i la magnitud d'aquesta xifra, es preveu que sigui insuficient, tant per l'impacte que té la pandèmia en aquesta segona ona a les Illes Balears, com per la gravetat de la crisi econòmica que ha generat i que provocarà una caiguda del ingressos de tributs propis i cedits sense precedents.

Per a l'exercici 2021, el Ministeri d'Hisenda, el passat 5 d'octubre de 2020, al Consell de Política Fiscal i Financera, va estimar que el subsector de les CA podria incórrer en un dèficit de fins 2,2% del PIB. La proposta del Ministeri és que el 50% d'aquest dèficit (l'1,1%) es financii mitjançant transferències de l'Estat a les CA. L'import d'aquestes transferències estima que ascendeix aproximadament a 13.400 milions d'euros. Encara no està clar com es repartiran aquestes transferències. Una possibilitat és que la transferència sigui homogènia i cobreixi un 1,1% del PIB de cada comunitat autònoma. Tenint en compte que la estimació del PIB nominal a les Illes Balears per 2020 (veure quadre de previsions al annex) és de 23.765,1, això podria representar aproximadament uns 296 milions.

Podem distingir 6 fons extraordinaris per fer front a la crisi COVID-19 dels que han participat les CA al 2020. A continuació es detallen les aportacions total de l'Estat a cada un dels fons:

- Fons COVID-19 Salut (RDL 7/2020 de març 2020) amb una dotació de 1.000 milions d'euros, dels que 300 milions d'euros s'han distribuït entre les CA.
- Ajuts per alimentació infantil (RDL 7/2020 de març 2020) amb una dotació de 25 milions d'euros
- Fons destinat a serveis socials (RDL 8/2020 de març 2020) amb una dotació de 300 milions d'euros
- Fons extraordinari COVID-19 (RDL 22/2020 de juny 2020) amb una dotació de 16.000 milions d'euros.
- Fons COVID-19 explotacions ramaderes (RDL 508/2020 de maig 2020) amb una dotació de 10 milions d'euros.
- Fons COVID-19: #PROA+ (20-21) per educació (Resolució de 31 de juliol de 2020) amb una dotació de 40 milions d'euros.

Les previsions orientatives per 2020 es reflecteixen (en milers d'euros) en el quadre 6.

El Consell de Ministres va aprovar el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19 que estableix en el seu article 12 mesures dirigides a reforçar el Sistema Nacional de Salut en el territori nacional, i el Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per a respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19.

En l'article 1 d'aquest Reial Decret llei s'autoritza l'aplicació del Fons de Contingència i la concessió d'un crèdit extraordinari per un import total de 1.000 milions d'euros en el Ministeri de Sanitat, aplicació pressupostària 26.09.313A.228 «Despeses originades en el Sistema Nacional de Salut derivats de l'emergència de salut pública en relació amb el Covid-19 a Espanya», per contribuir al finançament de les citades despeses extraordinàries.

L'import total a distribuir entre totes les CA ascendí a 300 M euros i els criteris de distribució varen ser els següents:

-Població protegida equivalent del Sistema Nacional de Salut de 2020, amb un 80% de pes.

-Nombre de casos de coronavirus acumulats a les CA i Ciutats amb Estatut d'Autonomia, amb una ponderació del 15%.

-Nombre d'ingressos en UCI, amb un pes del 5%, de 2020.

L'import transferit va ascendir a 6.265.990 euros i es va dividir en una aportació corrent i una de capital, de 5.639.391 i 626.599 euros cada una, comptabilitzades en els subconceptes 40004 i 70004, respectivament.

Ajuts per alimentació infantil per a nins i nines en situació de vulnerabilitat

En el mateix concepte 40004 en 2020 s'ha registrat l'ingrés de 628.250 euros rebuts de l'Estat destinat a ajuts que garanteixin el dret bàsic d'alimentació de nins i nines en situació de vulnerabilitat degut al tancament de centres educatius pel COVID-19.

Fons COVID-19 destinat a Serveis Socials - rúbrica 17701/40000/20120

El Reial decret-llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19 va autoritzar l'aplicació del Fons de Contingència i la concessió d'un suplement de crèdit en el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, per import de 300 milions d'euros, per realitzar les corresponents transferències a les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla per finançar les prestacions bàsiques dels serveis socials de les comunitats autònomes, diputacions provincials, o les corporacions locals, que tenen per objecte exclusivament fer front a situacions extraordinàries derivades del COVID-19.

Els criteris de distribució acordats varen ser la població (pondera al 90%); la dispersió (pondera al 1,5%); les grans ciutats -ciutats de més de 500.000

habitants- (pondera al 0,7%); la població dependent major de 65 i menor de 16 (pondera al 2,3%); la superfície (pondera al 5%) i la insularitat (pondera al 0,5%). A La Rioja es garantí l'1,5% i a Ceuta i Melilla el 0,5%, a més d'un fix addicional de 100.000 euros a cada Ciutat Autònoma.

L'assignació per a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears va ser de 7.453.028,00 d'euros.

Fons COVID-19 aprovat per Reial decret-llei 22/2020

El 17 de juny de 2020, es va publicar en el Butlletí Oficial de l'Estat el Reial decret-llei 22/2020, de 16 de juny, pel qual es regula la creació del Fons COVID-19 i s'estableixen les regles relatives a la seva distribució i lliurament. El Fons COVID-19 es configurarà com un fons excepcional de caràcter pressupostari amb la finalitat de finançar les necessitats de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia derivades de la crisi originada per la COVID-19 i amb l'objectiu de poder seguir prestant els serveis públics essencials de la seva competència, poder fer front als impactes ocasionats per la pandèmia i a les tensions de tresoreria derivats de la gestió de la crisi, i dotat amb un crèdit extraordinari de 16.000 milions d'euros. El fons es divideix en quatre trams.

Els dos primers trams ascendirien a 9.000 milions i es repartirien segons criteris representatius de la despesa sanitària.

-El primer tram, 6.000 milions d'euros, repartit en funció dels criteris de població protegida equivalent (35%), proves de PCR (10%), pacients hospitalitzats (25%) i ingressos UCI (30%). L'assignació resultant per Illes Balears ha estat de 104.536.520 euros i ja s'han ingressat.

-El segon tram assolirà els 3.000 milions i s'ha d'abonar al novembre segons les dades sanitàries que es notifiquin a 31 d'octubre. Els criteris de repartiment seran la població protegida equivalent (45%), les proves de PCR (10%), els pacients hospitalitzats (20%) i els ingressos UCI (25%). La darrera previsió que disposam és d'un import previst aproximat d'uns 60 milions d'euros.

El tercer tram, associat a l'educació, és de 2.000 milions d'euros, i s'ha ingressat en el mes de setembre. Distribuït amb base a les variables distributives de població de 0 a 16 anys (80%) i població de 17 a 24 anys (20%), l'import que ha correspost a Illes Balears ha estat de 50.280.260,00 euros, amb base en l'Ordre HAC / 809/2020 d'1 de setembre de 2020.

El tram 4, de una quantia global de 5.000 milions d'euros, té com objectiu compensar la caiguda d'ingressos que patirà la CAIB per la caiguda de l'activitat econòmica. Els criteris per distribuir aquesta quantia entre les CA de règim comú, bàsicament, atenen a criteris de població i de la recaptació d'una cistella de tributs cedits a anys anteriors (ITP, AJD, IEDMT i tributs sobre el joc). L'import que s'estima rebre al mes de desembre per aquest fons ascendeix a 218 milions d'euros.

Fons COVID-19 explotacions ramaderes

En la Conferència Sectorial d'Agricultura i Desenvolupament Rural s'han distribuït 10 milions d'euros, en aplicació de Reial decret de Mesures excepcionals per la Covid-19 en els Sectors ramaders de el passat 5 de maig, pel qual s'establien les bases per a la concessió de subvencions estatals destinades a les explotacions ovines i caprines amb dificultades de comercialització de xots i cabrits, durant els mesos de març i abril, com a conseqüència de les limitacions imposades per l'estat d'alarma. A les Illes Balears li correspongueren 209.280 euros

COVID-19: #PROA+ (20-21)

El Programa per a l'orientació, avanç i enriquiment educatiu en la situació d'emergència educativa del curs 2020-21 provocada per la pandèmia de l'COVID-19: # PROA + (20-21) té com a eix fonamental posar en marxa un programa de cooperació territorial, com a mecanisme d'ajuda financera, enfortiment institucional i formatiu als centres, a través de les administracions educatives competents, per donar suport i enfortir les seves actuacions en les condicions especials del curs 2020-21. De la dotació total de 40 milions, les Illes Balears han rebut 2 milions.

Fons específics o finalistes

La resta de transferències de l'Estat són fons amb finalitats específiques, en les quals la despesa ha de complir determinades condicions, de manera que l'ingrés s'assigna a la conselleria que té la competència relativa a aquestes despeses. Pel seu import destaquen els Programes de formació, foment de l'ús racional dels medicaments; Formació professional dual (FSE); Actuacions d'interès general amb càrrec al 0,7% de l'IRPF; Programa de cooperació territorial PROEDUCAR o el Pacte estatal contra la violència de gènere.

Relacionat amb les transferències de l'Estat destaquen també els fons relacionats amb assistència sanitària a pacients d'altres comunitats autònomes o altres Estats i el fons per a la millora de la gestió de la Incapacitat Temporal, ambdós destinats al Servei de Salut de les Illes Balears, si bé en els mateixos la Seguretat Social és l'origen dels fons.

10 Fons europeus

A més dels fons estatals, la CAIB participa en la gestió de programes europeus de la Política de Cohesió de la UE. En el quadre 7 es pot veure les quantitats ingressades en 2019 i les previsions per a 2020 i 2021.

Des de la Direcció General de Fons Europeus, de la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors es gestionen el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE) i el Programa Operatiu d'Ocupació Juvenil (POEJ). Aquests fons funcionen de la següent manera, la comunitat autònoma realitza la despesa i pot demanar cofinançar una part, que es transfereix a la comunitat autònoma un cop que s'ha comprovat que es compleixen els requisits del programa (el que s'anomena certificar). Això fa que hi hagi un cert decalatge amb les despeses realitzades i els ingressos rebuts dels fons europeus.

El Programa Operatiu FEDER 2014-2020 compta amb un ajut total per a les Illes Balears en el període 2014-2020 de 136.460.010 d'euros. Per la seva banda, el Programa Operatiu FSE 2014-2020 compta amb un ajut de 47.326.640 d'euros per tot el període. Finalment, el Programa Operatiu d'Ocupació Juvenil (POEJ) 2014-2020 té una assignació per a la CAIB de 54.552.213 d'euros.

Els imports ingressats durant l'any 2019 en el marc d'aquestes intervencions van ascendir a 33.664.424,49 d'euros. Per a l'any 2020, es preveuen uns ingressos superiors als 25 milions d'euros, dels quals ja s'han cobrat fins a la data 12.912.129,19 d'euros.

Les previsions per a 2021 impliquen un augment molt significatiu dels ingressos, com a conseqüència de l'aprovació de la taxa de cofinançament del 100% per a l'exercici comptable 2020-2021 i de l'elegibilitat de la despesa sanitària per fer front a la COVID-19. Tenint en compte el volum de despesa a certificar en els propers mesos, les mesures de flexibilització introduïdes per la UE en els programes referits permetrà el cobrament a 2021 d'un import proper als 49 milions d'euros (d'aquests 49 milions, una part es

correspon a imports certificats a finals de 2020 que es rebran al l'exercici següent).

Finalment, el pressupost inclourà 100 milions d'euros del Pla React-EU (inclòs a l'instrument Next Generation EU) en previsió inicial de la participació balear per al 2021 (10% Capítol 4 + 90% Capítol 7).

La CAIB participarà també en la gestió del Mecanisme de Recuperació i Resiliència de la UE, que es canalitzarà a través del Pla Nacional de Recuperació, Transformació i Resiliència ("Espanya puede"). Aquests fons, que permetran la mobilització d'un volum molt important d'inversió pública fins l'any 2026, no s'han incorporat al projecte de pressupost de 2021 degut a que encara estan pendents d'aprovació, tant els reglaments d'aplicació del fons, com del Pla Nacional per part de les autoritats comunitàries.

A més, tenim els fons relacionats amb la política agrària i pesquera comú que comprenen els relacionats amb l'agricultura i la pesca i són gestionats per la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

Per una banda, tenim el Fons de Sanitat Animal (xx017), FEOGA (Fons Finalista xx058) i del Fons de Vigilància de Plagues, Política Agrícola Comú (PAC)-Política de Desenvolupament Rural (Fons Finalista XX009). La important davallada en els ingressos previstos per l'any 2021 es motiva en el fet que a l'any 2019 es va demanar i justificar una quantitat molt més baixa que en exercicis anteriors.

Per altra banda, l'entitat Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) organisme comprès en el sector públic instrumental (SPI) depenent del Govern de les Illes Balears i adscrit a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha comunicat l'evolució dels ingressos procedents del Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA), el Fons Europeu de la Pesca i Marítim (FEMP) i el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Cal tenir en compte que fons gestionats per FOGAIBA no s'inclouen en el pressupost consolidat de la CAIB i per això es presenten a part de la resta.

En el pressupost es mostra la previsió definitiva dels ingressos per a 2021 seguint la classificació econòmica en capítols, articles, conceptes i subconceptes, segons s'indica en l'Ordre d'elaboració dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2021. En el quadre 8 hi figura l'import total per capítols dels ingressos no financers i les seves partides més importants. En les seccions anteriors ja s'ha justificat la major part d'aquestes partides, en aquesta secció bàsicament resta comentar alguns dels fons finalistes de l'Administració General de l'Estat per finançar (o cofinançar) polítiques sectorials que apareixen al capítol 4 d'ingressos del pressupost.

En primer lloc, trobam els ingressos de naturalesa tributària en els capítols 1, 2 i 3. El Capítol 1 inclou els impostos directes. Conté els conceptes 100- La tarifa autonòmica de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF), 110- Impost general sobre successions i donacions, 111- Impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques i 112- Impost sobre dipòsits en entitats bancàries. Tots ells comentats prèviament. L'import total d'aquest capítol és de 1.703,1 milions i representa un 39% dels ingressos no financers.

En el Capítol 2 es recullen la resta d'impostos: els impostos indirectes. En aquest capítol hi trobam tributs que pertanyen al SFA subjectes a liquidació com són l'Impost sobre el valor afegit (21), la majoria d'impostos especials (220.01.- IE sobre la cervesa, 220.03.- IE sobre l'alcohol i begudes derivades, 220.04.- IE sobre les labors del tabac, 220.05.- IE sobre els hidrocarburs, 220.07.- IE sobre productes intermedis i 220.09.- IE sobre l'electricitat). Tributs no subjectes a liquidació com l'ITPAJD en els conceptes 200- Impost sobre transmissions "inter-vius" i 201- Impost sobre actes jurídics documentats, i el subconcepte

220.06.- Impost especial sobre determinats mitjans de transport. Finalment també trobam tres tributs propis: en l'article 28 trobam els conceptes 281- Impost sobre estades turístiques, 283- Cànon de sanejament d'aigües i el nou Cànon d'abocament i incineració de residus (284). Tots aquests conceptes ja s'han analitzat en els apartats anteriors. Els impostos indirectes representen la principal font de finançament de la CAIB i ascendeixen a 2.410,2, el que representa un 55% dels ingressos no financers.

En el Capítol 3 recull l'article 30 Taxes, 31 Preus públics i altres ingressos. Destaca el ja comentat concepte 300.- Taxa del joc (en el qual es comptabilitza també l'Impost sobre activitats del Joc), que amb una recaptació prevista d'uns 34 milions d'euros representa més de la meitat de la recaptació esperada d'aquest capítol. En el Servei de Salut pren molt de pes l'article 31 derivat de la facturació de prestacions d'assistència sanitària. L'article 39 Altres Ingressos conté les previsions per recàrrecs i multes i altres ingressos. En tot cas, aquest capítol té un pes inferior als dos anteriors. Representa al voltant d'un 1,8% dels ingressos no financers (79 milions d'euros).

A continuació, el Capítol 4 conté les transferències corrents que es preveu rebre de diversos tipus d'ens. Ja hem comentat les que es preveu rebre de l'Estat per SFA i per la pandèmia COVID-19 en 2020, ubicades en el concepte 400.- De l'Administració General de l'Estat. També s'han comentat els 100 milions d'euros del Fons Europeu REACT, 10 dels quals s'imputen en aquest capítol.

Tot i així, l'import total d'aquest capítol és lleugerament negatiu; les transferències que es preveu rebre de l'Estat i la UE no compensen els més de 1.000 milions de transferències negatives que suposa el FGSPF i el FSG (del SFA).

D'entre els fons finalistes, només comentarem aquelles més rellevants econòmicament. Principalment són transferències de l'Administració General de l'Estat o de la Seguretat Social destinades a sanitat, ocupació i serveis socials. Per partides les que superen el milió d'euros són:

- A serveis socials cal destacar els 27,6 milions del programa de la dependència (cofinançada al 50% per la CAIB, els 1,5 milions del programa de lluita contra la pobresa infantil i 4,6 milions corresponents a la part del 0,7% del IRPF destinat a altres fins d'interès social (en concret, aquella part que correspon a les CA de la quota íntegra del IRPF corresponent als contribuents que manifestin la seva voluntat de contribuir).
- La Conselleria de Salut i Consum espera rebre de la seguretat social 29,5 milions d'euros per assistència sanitària de desplaçats i 9,1 milions del programa d'estalvi de incapacitat temporal.
- Per ocupació, la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball rep fons europeus (el Pla de Garantia Juvenil prèviament comentats) i fons estatals. Entre aquests darrers destaquen els acords de la conferència sectorial en matèria laboral que ascendeixen a 45,2 milions (21 per formació i 24,2 per ocupació).
- Finalment, també es preveuen transferències corrents de 4,1 milions d'ingressos a l'Institut de la Dona i 8,9 milions per habitatge.

El Capítol 5 recull els ingressos patrimonials. Conté els ingressos per interessos de bestretes i préstecs concedits, dipòsits, els dividendes i participació en beneficis, les rendes de béns immobles, el producte de concessions i aprofitaments especials i altres ingressos patrimonials. En destaca el subconcepte 54002 Lloguers d'edificis en general. En qualsevol cas, aquest capítol té un pes molt petit al pressupost, representa al voltant d'un 0,1% dels ingressos no financers.

Per la seva banda, el Capítol 6 reflecteix l'Alienació d'inversions reals. Distingeix la previsió d'ingressos per alienació de terrenys i d'altres inversions reals. No obstant, per aquest exercici no s'ha previst cap ingrés en aquest capítol.

El Capítol 7 conté les transferències de capital que es preveu rebre de diversos tipus d'ens. A l'exercici 2020 el gruix de transferències de capital provenen dels fons de la UE comentats al punt 6. Encara que també s'han rebut fons de l'Administració General de l'Estat derivada de la COVID-19 per import de 626.599 euros (ja comentats al punt 5). L'import total d'aquest capítol és de 177,2 milions i representa un 4% dels ingressos no financers.

Per a l'exercici 2021 les principals partides previstes es detallen a continuació:

-Al igual que succeeix a exercicis anteriors, al pressupost figura una partida corresponent al Conveni de Carreteres d'acord amb el protocol entre l'AGE i la CAIB per al finançament de carreteres, de 3 de desembre de 2015. Suposarien 60 milions menys que els previstos inicialment pel 2020. Encara que a data d'avui no s'ha rebut cap transferència de l'Estat per aquest concepte, hi ha uns drets reconeguts d'uns 240 milions d'euros. Donat que és probable que aquest 240 milions no es transfereixen en una única anualitat, la partida que figura al pressupost per a l'exercici 2021 és de 60 milions d'euros.

-També destaquen els fons de la UE, que s'incrementaran significativament respecte al que es rebrà al 2020. Per veure el detall de les previsions d'aquests fons europeus el lector pot consultar l'anterior.

A més de comentar els imports que hi figuren en aquest capítol, també cal destacar partides que no hi figuren. En relació amb les transferències de capital de l'Estat, les Illes Balears no percep el Fons de Compensació Interterritorial, que el perceben la majoria de comunitats autònomes de règim comú. Tampoc s'ha inclòs cap import referent al Factor d'Insularitat al que fa referència el títol III del Reial decret Llei 4/2019. Això no implica, en cap cas, que la CAIB no esperi rebre aquests recursos a l'exercici 2021. Simplement, per un principi de prudència, fins que l'Estat no comuniqui a la CAIB l'import definitiu del Factor d'Insularitat que es rebrà al 2021, s'ha optat per no incloure aquesta partida al pressupost.

12 Annex Part II.

Quadre 1. Evolució dels ingressos procedents dels tributs propis en milers d'euros

	2020 pressupost inicial	2020 previsió tancament	2021 previsió	Var 2021 / 2020 pres inicial	Var 2021 / 2020 prev tancament
Rendiment dels tributs propis	214.258	120.509	141.118	-34,14%	17,10%
281. Impost sobre estades turístiques	128.358	37.702	56.927	-55,65%	50,99%
283. Cànon de sanejament d'aigües	85.900	82.807	83.731	-2,53%	1,11%
284. Cànon sobre l'abocament i la incineració de residus	0	0	460		

Quadre 2. Sistema de Finançament Autonòmic vigent (Llei 22/2009)

		Cessió	Bestreta a l'any t	Liquidació a l'any t+2
Tributs cedits	IRPF, IVA, IIEE*	Parcial	Sí	Sí
	ITP, AJD, ISD, Tributs sobre el Joc, l sobre determinats mitjans de transport	Total	No	No
Transferències incondicionades de/a AGE	Fons de garantia dels serveis públics fonamental (FGSPF)		Sí	Sí
	Fons de suficiència global (FSG)		Sí	Sí
	Fons de convergència (Fons cooperació i fons de competitivitat)		No	Sí

Nota: l'impost sobre el patrimoni és un tribut cedit totalment per la Llei 22/2009, però no s'inclou a la capacitat tributària per als càlculs de la liquidació de l'SFA. Els tributs sobre el joc inclouen una part que gestiona la Comunitat Autònoma, i sobre la qual té capacitat normativa, i una altra part estatal. (*) L'IE sobre l'electricitat s'engloba dins els IIEE, encara que la seva recaptació està cedida totalment a les CA.

Quadre 3. Ingressos del Sistema de Finançament Autonòmic subjectes a liquidació en milers d'euros

	2020 pressupost inicial	2020 previsió tancament	2021 previsió	Var 2021 / 2020 pres inicial	Var 2021 / 2020 prev tancament
Sistema de finançament autonòmic (recursos subjectes a liquidació)	2.837.895	2.897.347	2.887.006	1,73%	-0,36%
Bestretes a compte de l'exercici n	2.014.968	2.083.408	2.079.577	3,21%	-0,18%
100.00.- Tarifa autonòmica de l'IRPF	1.199.720	1.311.640	1.364.100	13,70%	4,00%
210.00.- Impost sobre el valor afegit	1.417.526	1.371.714	1.361.200	-3,97%	-0,77%
01.- Bestretes a compte, exercici n	1.430.209	1.384.397	1.373.883	-3,94%	-0,76%
02.- Liquidació negativa exercicis anteriors (2008 i 2009)	-12.683	-12.683	-12.683	0,00%	0,00%
220.01.- IE sobre la cervesa	5.503	5.502	5.477	-0,47%	-0,45%
220.03.- IE sobre l'alcohol i begudes derivades	15.310	14.136	14.727	-3,81%	4,18%
220.04.- IE sobre les labors del tabac	173.310	162.991	165.309	-4,62%	1,42%
220.05.- IE sobre els hidrocarburs	260.345	238.944	224.557	-13,75%	-6,02%
220.07.- IE sobre productes intermedis	457	429	458	0,25%	6,84%
220.09.- IE sobre l'electricitat	33.785	33.989	35.478	5,01%	4,38%
40001.- Fons de garantia serveis públics fonamentals	-350.034	-323.105	-348.197	-0,52%	7,77%
40002.- Fons de suficiència global	-740.953	-732.832	-743.531	0,35%	1,46%
Liquidació de l'exercici n-2	822.926	813.940	807.429	-1,88%	-0,80%
100.00.- Tarifa autonòmica de l'IRPF	284.082	285.041	154.955	-45,45%	-45,64%
210.00.- Impost sobre el valor afegit	34.929	61.002	26.916	-22,94%	-55,88%
220.01.- IE sobre la cervesa	0	419	0		
220.03.- IE sobre l'alcohol i begudes derivades	0	562	0		
220.04.- IE sobre les labors del tabac	0	-7.016	0		
220.05.- IE sobre els hidrocarburs	0	-3.203	0		
220.07.- IE sobre productes intermedis	0	-4	0		
220.09.- IE sobre l'electricitat	0	743	0		
22099.- IE, impostos especials	-12.392	0	-16.291	31,46%	
40001.- Fons de garantia serveis públics fonamentals	-132.468	-162.176	-48.564	-63,34%	-70,05%
40002.- Fons de suficiència global	-1.153	-1.155	4.048	-451,06%	-450,59%
40003.- Fons de convergència (Fons de competitivitat)	649.928	639.726	686.364	5,61%	7,29%

Quadre 4. Ingressos de tributs cedits totalment de l'SFA no subjectes a liquidació en milers d'euros

	2020 pressupost inicial	2020 previsió tancament	2021 previsió	Var 2021 / 2020 pres inicial	Var 2021 / 2020 prev tancament
110. Impost general sobre successions i donacions	111.679	107.476	111.679	0,00%	3,91%
200. Impost sobre transmissions "inter-vius"	470.009	320.014	313.306	-33,34%	-1,11%
201. Impost sobre actes jurídics documentats	134.575	107.828	103.244	-23,28%	-3,54%
220.06. Impost especial sobre determinats mitjans de transport	28.923	18.744	22.004	-23,92%	19,65%
300. Taxes de joc i IAJ	39.304	29.185	31.879	-18,89%	9,59%
Total	784.490	583.247	582.112	-25,80%	-0,19%

Quadre 5. Ingressos de tributs cedits totalment no inclosos a l'SFA (Llei 22/2009) en milers d'euros

	2020 pressupost inicial	2020 previsió tancament	2021 previsió	Var 2021 / 2020 pres inicial	Var 2021 / 2020 prev tancament
111. Impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques	71.569	77.500	63.776	-10,89%	-17,71%
112. Impost sobre dipòsits en entitats bancàries	9.354	8.576	8.576	-8,32%	0,00%

Quadre 6. Previsions de recursos que rebrà la CAIB a 2020 pel fons extraordinari COVID-19 en milers d'euros

Fons	Objectiu prioritari	Import per Balears
Fons COVID-19 Salut RDL 7/2020	Sanitat	6.266
Ajuts per alimentació infantil RDL 7/2020	Serveis Socials	628
Fons destinat a serveis socials RDL 8/2020	Serveis Socials	7.453
Fons COVID-19 (16.000 M) RDL 22/2020		
Tram 1	Sanitat	104.537
Tram 2*	Sanitat	55.800
Tram 3	Educació	50.280
Tram 4a*	Disminució d'ingressos tributaris	202.600
Tram 4b*	Transport	15.514
Fons COVID-19 explotacions ramaderes		209
Fons COVID-19: #PROA+ (20-21) per educació		2.002
Total		445.289

Quadre 7. Fons Europeus rebuts al 2019 i previsions per 2020 i 2021 en milers d'euros

Fondos UE	2019	2020	2021
CAIB			
FEDER	20.978	15.469	30.781
FSE	4.719	4.360	10.180
POEJ	7.968	5.498	8.028
FEOGA	1	42	20
PAC	341	451	25
REACT-UE	0	0	100.000
Total	34.008	25.823	149.036
FOGAIBA*	0	0	0
FEAGA	29.923	7.622	36.137
FEMP	10.472	8.639	1.450
FEADER	93	1.263	4.166
Total	40.488	17.523	41.753

(*) Els fons gestionats per FOGAIBA, empresa del sector públic instrumental, no s'inclouen al pressupost consolidat de la CAIB.

Quadre 8. Ingressos consolidats de la CAIB en milers d'euros al 2021 (Estructura Econòmica)

CONCEPTES	Import 2021 en milers d'euros
> Capítol 1. Imposts directes	1.703.085,96
Impost sobre successions i donacions	111.678,93
Impost sobre la renda de les persones físiques	1.519.055,00
Bestretes a compte	1.364.099,68
Previsió liquidació n-2	154.955,32
Impost sobre el patrimoni	63.776,34
Impost sobre dipòsits en entitats bancàries	8.575,69
> Capítol 2. Imposts indirectes	2.410.186,06
Impost sobre el valor afegit	1.400.798,59
Bestretes a compte	1.373.883,03
Previsió liquidació n-t	26.915,56
Imposts especials subjectes a liquidació	429.715,32
Bestretes a compte IE s/ alcohol i begudes	14.727,13
Bestretes a compte IE s/ productes intermedis	458,13
Bestretes a compte IE s/ cervesa	5.477,01
Bestretes a compte IE s/ labors del tabac	165.308,55
Bestretes a compte IE s/ hidrocarburs	224.556,88
Bestretes a compte IE s/ electricitat	35.478,17
Previsió liquidació n-2	-16.290,55
Altres impostos especials	22.004,11
IE s/ determinats mitjans de transport	22.004,11
Imposts sobre transmissions patrimonials i AJD	416.549,83
Tributs propis	141.118,21
> Capítol 3. Taxes, preus públics i altres ingressos	79.052,13
> Capítol 4. Transferències corrents	-2.883,53
Fons de garantia	-396.760,93
Bestretes a compte	-348.196,73
Previsió liquidació n-2	-48.564,20
Fons de suficiència global	-739.482,92
Bestretes a compte	-743.531,29
Previsió liquidació n-2	4.048,37
Fons de convergència	686.364,02
Resta capítol 4	446.996,30
> Capítol 5. Ingressos patrimonials	4.137,27
INGRESSOS CORRENTS	4.193.577,89
> Capítol 6. Alienació d'inversions reals	0,00
> Capítol 7. Transferències de capital	177.153,72
INGRESSOS DE CAPITAL	177.153,72
TOTAL INGRESSOS NO FINANCERS	4.370.731,61

Quadre 9. Ingressos consolidats de la CAIB en milers d'euros (Estructura de Finançament)

	2019 (tancament)	2020 pressupost inicial	2020 previsió tancament	2021 previsió	Var 2021 / 2020 pres inicial	Var 2021 / 2020 prev tancament
A.- INGRESSOS NO FINANCERS	4.027.940	4.289.093	4.435.358	4.270.732	-0,43%	-3,71%
Rendiment dels tributs cedits	792.774	826.108	635.779	622.585	-24,64%	-2,08%
110. Impost general sobre successions i donacions	119.891	111.679	107.476	111.679	0,00%	3,91%
111. Impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques	70.390	71.569	77.500	63.776	-10,89%	-17,71%
112. Impost sobre dipòsits en entitats bancàries	7.949	9.354	8.576	8.576	-8,32%	0,00%
200. Impost sobre transmissions "inter-vius"	449.458	470.009	316.808	313.306	-33,34%	-1,11%
201. Impost sobre actes jurídics documentats	112.088	134.575	107.029	103.244	-23,28%	-3,54%
220.06. Impost especial sobre determinats mitjans de transport	33.000	28.923	18.391	22.004	-23,92%	19,65%
Rendiment dels tributs propis	217.365	214.258	120.509	141.118	-34,14%	17,10%
281. Impost sobre estades turístiques	131.607	128.358	37.702	56.927	-55,65%	50,99%
283. Cànon de sanejament d'aigües	85.759	85.900	82.807	83.731	-2,53%	1,11%
286. Mediambiental s/envasos begudes	0	0	0	460		
Taxes, ingressos pròpis/afectes als serveis transferits i altres ingressos	121.337	91.335	122.946	79.052	-13,45%	-35,70%
300. Tributs sobre el joc	37.602	39.304	29.088	31.879	-18,89%	9,59%
301. Taxes i cànon de l'ordenació de les telecomunicacions	0	0	0	0		
303. Taxes acadèmiques, drets de matrícula, expedició de títols i altres similars	3.616	3.452	3.032	2.384	-30,94%	-21,38%
309. Altres taxes	5.194	5.273	3.732	5.395	2,32%	44,57%
31. Preus públics	23.653	21.271	19.032	21.271	0,00%	11,76%
32. Altres ingressos procedents de la prestació de serveis	644	904	811	829	-8,26%	2,27%
33. Venda de béns	120	151	1.937	114	-24,50%	-94,12%
38. Reintegraments d'operacions corrents	9.972	0	36.594	0		
39. Altres ingressos	40.535	20.981	28.720	17.180	-18,11%	-40,18%
Ingressos patrimonials	4.395	4.227	3.928	4.137	-2,13%	5,33%
51. Interessos de bestretes i préstecs concedits	625	412	391	232	-43,64%	-40,68%
52. Interessos de dipòsits	26	52	9	20		
54. Rendes de béns immobles	2.623	3.082	2.637	3.159	2,50%	19,81%
55. Productes de concessions i aprofitaments especials	386	291	333	326	12,28%	-1,94%
59. Altres ingressos patrimonials	735	391	558	400	2,41%	-28,28%
Alienació d'inversions	4.850	200	296	0	-100,00%	-100,00%
6. Alienació d'inversions reals	1	200	0	0	-100,00%	-100,00%
68. Reintegraments d'operacions de capital	4.849	0	296	0		
Sistema de finançament autonòmic (recursos subjectes a liquidació)	2.670.181	2.837.895	2.897.347	2.887.006	1,73%	-0,36%

Bestretes a compte de l'exercici n	1.969.453	2.014.968	2.083.408	2.079.577	3,21%	-0,18%
100.00.- Tarifa autonòmica de l'IRPF	1.165.605	1.199.720	1.311.640	1.364.100	13,70%	4,00%
210.00.- Impost sobre el valor afegit	1.334.583	1.417.526	1.371.714	1.361.200	-3,97%	-0,77%
01.- Bestretes a compte, exercici n	1.347.266	1.430.209	1.384.397	1.373.883	-3,94%	-0,76%
02.- Liquidació negativa exercicis anteriors (2008 i 2009)	-12.683	-12.683	-12.683	-12.683	0,00%	0,00%
220.01.- IE sobre la cervesa	5.251	5.503	5.502	5.477	-0,47%	-0,45%
220.03.- IE sobre l'alcohol i begudes derivades	14.609	15.310	14.136	14.727	-3,81%	4,18%
220.04.- IE sobre les labors del tabac	165.372	173.310	162.991	165.309	-4,62%	1,42%
220.05.- IE sobre els hidrocarburs	247.890	260.345	238.944	224.557	-13,75%	-6,02%
220.07.- IE sobre productes intermedis	436	457	429	458	0,25%	6,84%
220.09.- IE sobre l'electricitat	32.237	33.785	33.989	35.478	5,01%	4,38%
40001.- Fons de garantia serveis públics fonamentals	-286.120	-350.034	-323.105	-348.197	-0,52%	7,77%
40002.- Fons de suficiència global	-710.410	-740.953	-732.832	-743.531	0,35%	1,46%
Liquidació de l'exercici n-2	700.728	822.926	813.940	807.429	-1,88%	-0,80%
100.00.- Tarifa autonòmica de l'IRPF	206.525	284.082	285.041	154.955	-45,45%	-45,64%
210.00.- Impost sobre el valor afegit	29.886	34.929	61.002	26.916	-22,94%	-55,88%
220.01.- IE sobre la cervesa	221	0	419	0		
220.03.- IE sobre l'alcohol i begudes derivades	-334	0	562	0		
220.04.- IE sobre les labors del tabac	4.094	0	-7.016	0		
220.05.- IE sobre els hidrocarburs	7.735	0	-3.203	0		
220.07.- IE sobre productes intermedis	-34	0	-4	0		
220.09.- IE sobre l'electricitat	-913	0	743	0		
22099.- IE, impuestos especiales	0	-12.392	0	-16.291	31,46%	
40001.- Fons de garantia serveis públics fonamentals	-167.801	-132.468	-162.176	-48.564	-63,34%	-70,05%
40002.- Fons de suficiència global	39.033	-1.153	-1.155	4.048	-451,06%	-450,59%
40003.- Fons de convergència (Fons de competitivitat)	582.315	649.928	639.726	686.364	5,61%	7,29%
Aportacions alíenes	217.037	315.071	654.553	536.833	70,38%	-17,98%
a.- Transferències corrents	157.614	159.809	602.514	449.679	181,39%	-25,37%
40. De l'Estat	135.608	148.864	569.571	431.405	189,80%	-24,26%
41. D'òrgans estatutaris	0	0	8.131	0		
44. D'empreses públiques i d'altres ens públiques de la CAIB	8.281	0	8.428	0		
46. De corporacions locals	0	59	7.794	0		
47. D'empreses privades	0	0	32	0		
48. De famílies i institucions	0	0	91	0		
49. De l'exterior	13.726	10.886	8.467	18.275	67,87%	115,83%
b.- Transferències de capital	59.423	155.262	52.038	87.154	-43,87%	67,48%
70. De l'Estat	19.888	138.205	24.907	61.372	-55,59%	146,41%
74. D'empreses públiques i d'altres ens públiques de la CAIB	21.255	0	21.056	0		
76. De corporacions locals	1.410	0	1.000	0		
79. De l'exterior	16.871	17.057	5.075	25.781	51,15%	407,99%

B.- INGRESSOS FINANCERS	1.220.714	1.604.030	1.856.722	1.610.801	0,42%	-13,24%
1. Actius financers	26.769	40.631	39.021	30.315		
8. Actius financers	26.769	40.631	39.021	30.315	-25,39%	-22,31%
2. Passius financers	1.193.945	1.563.400	1.817.701	1.580.486		
91. Préstecs rebuts en euros	1.193.945	1.563.400	1.817.701	1.580.486	1,09%	-13,05%

G CONSELLERIA
O MODEL ECONÒMIC,
I TURISME I TREBALL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MODEL ECONÒMIC
I OCUPACIÓ